

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW
MERA-PIAP
Al. Jerozolimskie 202 02-222 Warszawa Telefon 23-70-81

SAMODZIELNA PRACOWNIA OPROGRAMOWANIA SYSTEMÓW POS

620

A

Główny wykonawca mgr inż. Zbigniew Pilat

Wykonawcy mgr inż. Małgorzata Jacórnyska-Smigiera

Konsultant

Nr zlecenia S1357

Sprawozdanie z pracy pt.
"Organizacja seminariów naukowych PIAP"

Etap 1. Cykl 11 seminariów w semestrze
letnim 1992/1993

Zleceniodawca praca statutowa

Pracę rozpoczęto dnia 93.01.01

zakończono dnia 93.06.30

Kierownik pracowni

Z-ca Dyrektora
d/s Badań i Rozwojowych

mgr inż. Zbigniew Pilat

dr inż. Jan Jabikowski

Praca zawiera:

Rozdzielnik - ilość egz:

stron

Egz. 1 BOINTE

rysunków

Egz. 2 POS

fotografii

Egz. 3

tabel

Egz. 4

tablic

Egz. 5

załączników

Egz. 6

Nr rejestr. 6973

1

Analiza deskryptorowa

Analiza dokumentacyjna

Sprawozdanie zawiera:

- konspekty referatów
- listy obecności
- listy zaproszonych gości

Tytuły poprzednich sprawozdań

K O N S P E K T Y   R E F E R A T Ó W

SEMINARIUM

prof. Tadeusz Sołtyk
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów
PIAP

**BŁĘDY I DOŚWIADCZENIA PROCESU PROTOTYPOWEGO
NA TLE KONSTRUKCJI CZĘŚCI MECHANICZNEJ
ROBOTA PRZEMYSŁOWEGO O UDŹWIGU 120 KG**

9 lutego 1993, godz. 11⁰⁰

Tadeusz Sołtyk

Błędy i doświadczenia procesu prototypowego na tle konstrukcji części mechanicznej roboty przemysłowego o udźwigu 120 kg.

1. Geneza tematu

Temat jest mało opracowany, bo każdy kryje się ze swoimi błędami, ze względu na prestiż.

Ujawnienie ich jest bardzo pouczające, szczególnie w czasach bylejakości i ignorancji, ale ze względu na konkurencję nie zawsze wskazane - obcych nie chcemy uczyć.

Przykłady z praktyki: "Chory Diesel", Vickers, Moje wydawnictwo.

Ópracowanie obejmuje szerszy zakres niż doświadczenia RP 120 - dla kompletniejszego rozwinięcia tematu.

2. Dokumentacja

Konieczność przygotowania jednoznacznej dokumentacji od początku.

Rysunek dyrektywny. Najszersza dyskusja. Wprowadzenie zmian i poprawek z dyskusji i doświadczenia warsztatowego.

Rozdział pracy dla dalszego opracowania i obliczeń.

Przykłady z praktyki: Łoś, Żuk, pompa próżniowa.

3. Kontrola na wszystkich szczeblach

Brak kontroli prowadzi do demoralizacji.

Wykrywanie błędów dokumentacji:

- przez przeglądanie - kontrola wielostopniowa w praktyce,
- przez realizację warsztatową.

Przykład z praktyki: Fondaliński, Rumbowicz, otwór _ 130.

4. Odchyłki wykonawcze od dokumentacji

Odchyłki muszą być wykryte przez kontrolę i wyraźnie zaakceptowane albo odrzucone przez konstruktora:

- materiałowe - przykład śrubki ze stali,
- wytrzymałościowe - podfrezowanie dźwigara, wybicie anortyzatora
- wpływ na zaciętność - zarysowanie ucha,
- wpływ na jakość - przekroczenie tolerancji.

Demoralizacja - "Iż do profesora, on się zgodzi".

5. Opracowanie technologiczne

Często - "wykonać według rysunku". Przykład: otwór toczony _ 130.

Narzędzia - zniszczone, nie remontowane przez narzędziownię.

Przyrządy - do spawania - przykład RG,

- do montażu - przykład hamulec,

- do obróbki - obróbka RG IRb-60.

Maszyny - rozregulowane, przykład - toczenie na maszynie numerycznej.

Wskazówki technologiczne - jak wykonać pracę, przykład - spawana rura o przekroju prostokątnym.

6. Materiały

Najwięcej kłopotu sprawiają odlewy.

Formy.

Niedotrzymanie wymiarów.

Niedotrzymanie właściwości stopów.

4. Zalania. Przykład ramienia dolnego IRb-60.

Trudności montażowe

7. Luz poosiowy wirników silników napędowych

Hamowanie luzowników.

Niszczanie szczotek.

8. Chłodzenie

Brak przedmuchu.

Brak możliwości zbadania.

9. Łamanie przewodów na przegubach

Montaż na spirali nośnej.

Użycie przewodów spiralnych.

Brak możliwości zbadania.

10. Drgania elektromechaniczne

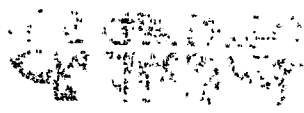
Brak obliczeń.

Zaakceptowane jako próba wytrzymałościowa.

Poślizg, wyciąganie śrub.

Próba mechanicznego eliminatora drgań.

Korekta układu elektrycznego.

11. Koordynacja

Część mechaniczna robota wytworzona w 1989 roku. Dodatkowo zrealizowano 2 warianty w roku 90 i 91.

Badano na adaptowanych układach elektrycznych. Brak do dzisiaj układu właściwego.

Przykład współpracy w zakresie okrętownictwa.

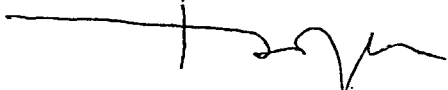
Przykład japoński w zakresie elektroniki.

12. Czytanie

Przykład dzisiaj.

Przykład z okresu międzywojennego i powojennego.

Ktoś może się zgorznieć z powodu czegoś za niedołęstwo. Odpowiedź jak w Biblii: "niech rzuci kamieniem", itd. Chociaż nadmiernie często spotyka się takich, którzy nie wiedzą, że nie wiedzą i tacy go mówią rzucić.

9-2-13 93

[Faint, illegible handwritten text]

[Faint, illegible handwritten text]

SEMINARIUM

mgr inż. Jerzy W. Zajdel
CompArt Ltd. Automation Division
ul. Hetmańska 35, 04-305 Warszawa

**WYKORZYSTANIE STANDARDU BITBUS
W PRZEMYSŁOWYCH APLIKACJACH NA PRZYKŁADZIE
SYSTEMU INTERBUS-C FIRMY PHOENIX CONTACT RFN**

23 lutego 1993, godz. 13⁰⁰

mgr inż. Jerzy W. Zajdel
CompArt Ltd. Automation Division
ul. Hetmańska 35, 04-305 Warszawa

Wykorzystanie standardu BITBUS w przemysłowych aplikacjach na przykładzie systemu InterBus-C firmy Phoenix Contact RFN

1. Charakterystyka standardu BITBUS

Standard BITBUS został wprowadzony przez firmę Intel w 1984 roku jako definicja środowiska rozproszonego sterowania przeznaczonego dla realizacji aplikacji w takich dziedzinach jak robotyka, sterowanie procesami przemysłowymi, zbieranie danych i kontrola rozległych obiektów itp. BITBUS daje użytkownikowi proste i efektywne środki umożliwiające komunikację z rozproszonymi sterownikami DCM (Distributed Control Modules) z poziomu systemu nadrzędnego, którym może być np. komputer z magistralą AT-bus. Zestaw funkcji RAC (Remote Access Control) realizowanych systemowo czyni warstwę komunikacyjną niewidoczną dla użytkownika. Komunikacja, oparta na szeregowej transmisji (RS485) i protokole SDLC jest optymalizowana pod kątem szybkiej transmisji krótkich komunikatów w systemie hierarchicznym. Transmisja może odbywać się z szybkościami 62.5, 375 i 2400 kilobitów na sekundę.

2. Dostępne środki techniczne

Firma Intel dostarcza bogaty zestaw sprzętu i oprogramowania, zarówno elementów systemów jak i narzędzi do ich tworzenia i wdrażania, takich jak:

- procesory Intel 8044 i ich odmiany
- sterowniki magistrali BITBUS pracujące na magistrali Multibus, AT-bus, VME itp.
- system operacyjny iDCX51
- biblioteki dla systemów iRMX, MS-DOS, XENIX, ISIS

3. Specyfika środowiska przemysłowego

- rozproszenie informacji
- duża liczba sygnałów o różnorodnych parametrach elektrycznych i postaci informacji
- praca w czasie rzeczywistym
- obecność zakłóceń
- narażone na uszkodzenia spowodowane czynnikami środowiskowymi
- wymagania: wysoka niezawodność, łatwość instalacji, rekonfigurowania i serwisowania

4. InterBus-C

4.1 Ogólna charakterystyka

InterBus-C jest w pełni zgodny ze standardem BITBUS i stanowi rozproszony, inteligentny podsystem wejścia/wyjścia komputerów "master" klasy IBM-PC, microVAX, opartych na szynach VME, SMP firmy Siemens itp, które same mogą być węzłami sieci komputerowej. InterBus-C spełnia wymagania środowiska przemysłowego w zakresie rozwiązań mechanicznych (obudowy, łączówki), zabezpieczeń (izolacja galwaniczna, CRC) oraz stopnia rozproszenia i pojemności (do 13.2 km i do 250 modułów przy szybkości transmisji 62.5 kbitów /sek.). System jest dostarczany z oprogramowaniem systemowym (moduły DCM z wielozadaniowym systemem operacyjnym iDCX51 i firmware RAC oraz wiele funkcji obsługi wejść i wyjść obiektowych specyficznych dla danego modułu). Oprogramowanie na poziomie "master" może być pisane w językach wysokiego poziomu do których dostarczane są biblioteki. Oprogramowanie jest bardzo dobrze udokumentowane.

4.2 Bloki sterujące magistralą BITBUS

Obiektowa sieć modułów wejścia/wyjścia systemu InterBus-C może być dołączona do różnych typów komputerów "master" za pośrednictwem właściwego dla danego komputera bloku sterującego. Umożliwia to łatwą zmianę przyporządkowania podsystemu wejść/wyjść obiektowych komputerowi nadrzędnemu. Wystarczy w przypadku zastosowania innego komputera "master" zmienić tylko sterownik, pozostawiając bez zmian moduły obiektowe i połączenia z obiektem. Dostępne są sterowniki do następujących systemów:

- microVAX z systemem operacyjnym VMS
- komputery OEM firmy Intel z systemami operacyjnymi iRMX, XENIX i MS-DOS
- VMEbus
- SMP, AMS i OSM firmy Siemens
- IBM-PC z szyną XT lub AT
- Master Module V.24 (RS232C) do połączenia z dowolnym komputerem wyposażonym w to złącze

4.3 Moduły wejścia/wyjścia (sterowniki DCM)

Inteligentne moduły wyposażone są w procesory Intel 8044 (lub ich wersje) realizujące protokół BITBUS, listę rozkazów mikroprocesora Intel 8051 i pracujące pod systemem iDCX51 umożliwiającym pracę do siedmiu zadań użytkownika. Dostępne są moduły o różnych zestawach sygnałów obiektowych, co ułatwia dopasowanie do obiektu. Podstawowe dane techniczne:

- izolacja galwaniczna magistrali transmisyjnej do 2.5 kV
- szybkość transmisji (wybierana zworką) 62.5 lub 375 kbit/s (self clocking mode)
- obudowa umożliwiająca zawieszanie bezpośrednio na ścianie lub na listwach montażowych DIN 35mm
- rozłączalne złącza obiektowe typu COMBICON
- wyświetlanie stanów sygnałów obiektowych
- zasilanie 24 V dc
- wymiary 245x136x66 lub 245x266x66

4.4 Oprogramowanie

- system operacyjny iDCX51
- komendy RAC (Remote Access Control)
- komendy dodatkowe firmy Phoenix Contact
- programy narzędziowe
- biblioteki
- nadrzędne systemy wizualizacji

5. Dystrybucja systemu

Obsługę techniczno-handlową w zakresie systemu InterBus-C i innych wyrobów firmy Phoenix Contact prowadzi w firmie CompArt Ltd. (ul. Hetmańska 35, 04-305 Warszawa, tel/fax 610 63 92, tel 625 77 00) mgr inż. Jerzy Zajdel. Usługi techniczne mogą obejmować konsultacje, szkolenie indywidualne lub grupowe a także współudział w aplikacji w uzgodnionym zakresie.

6. Refleksja autorska

Zarówno poziom techniczny systemu jak i jego w pełni kompletna oferta, optymalnie dopasowana do potrzeb aplikatorów nie zamierzających prowadzić prac na poziomie systemowym, czyni InterBus-C bardzo atrakcyjnym produktem dla powstałych ostatnimi czasy małych zespołów projektowo - wdrożeniowych, będących owocem zapaści dużych organizacji zajmujących się do niedawna kompleksowymi dostawami systemów automatyki przemysłowej.

Warszawa, luty 1993

SEMINARIUM

prof. dr hab. Andrzej Wierzbicki
Instytut Automatyki Politechniki Warszawskiej
ul. Nowowiejska 15/19, 00-665 Warszawa

**WARTOŚĆ HARMONII
W JAPONSKIEJ ORGANIZACJI PRACY
I BADAŃ NAUKOWYCH**

Sala Konferencyjna PIAP
9 marca 1993 , godz. 11⁰⁰

prof. dr hab. Andrzej Wierzbicki
Instytut Automatyki Politechniki Warszawskiej
Nowowiejska 15/19, 00-665 Warszawa

WARTOŚĆ HARMONII

W JAPONSKIEJ ORGANIZACJI PRACY I BADAŃ NAUKOWYCH

Rozszerzone streszczenie.

Wartość podstawowa "wa" - japońska "harmonia, zgoda, balans, sprawiedliwość" - odgrywa ogromną rolę w kulturze japońskiej. Jest to pojęcie wieloznaczne - starą Japonię nazywano też krajem "wa" - i o silnym pozytywnym ładunku emocjonalnym: jeśli coś jest "wa", to musi być dobre. Po drugiej wojnie światowej, gdy pod wpływem amerykańskim wprowadzono do Japonii instytucje demokratyczne, ich sukces był też zapewne związany z wykorzystaniem pojęcia "wa", któremu przypisano wtedy znaczenie demokratycznej harmonii, równowagi i sprawiedliwości w danej instytucji czy też grupie zawodowej lub społecznej.

Wiele jest różnic pomiędzy kulturą japońską a polską, ale są też pewne podobieństwa, które skłaniają mnie do przypuszczenia, że w pewnych względach kultura japońska może być łatwiej zrozumiana przez Polaka, niż przez przedstawiciela kultury anglosaskiej czy amerykańskiej. Do stwierdzenia tego upoważnia mnie niemal roczny pobyt w Japonii, pod koniec którego koledzy Japończycy często w dyskusjach stawiali mi żartobliwy zarzut - "ale ty nas za dobrze rozumiesz, a inni cudzoziemcy nie tak bardzo". Chociaż Japończycy są narodem bardzo pragmatycznym i dbałym o własny interes, to jednak - podobnie jak w Polsce - w Japonii bardzo dużą rolę odgrywają imponderabilia, nadrzędne wartości o charakterze emocjonalnym. Wojownicza tradycja Japonii - podobnie jak stare tradycje polskie - wywołuje sentymentalizm (stąd japońskie zamiłowanie w muzyce Chopina; Moniuszko jest tam mniej znany, ale sądzę, że "Straszny dwór" czy "Halka" miałyby tam wielkie powodzenie), przywiązanie do tradycji i symboli narodowych (także w pozytywnym sensie patriotyzmu, choć oczywiście przeradzały się one czasem i w skrajny nacjonalizm - w każdym bądź razie, w jednym z moich referatów o Polsce zasadniczą rolę odegrał argument, że flagi Japonii i Polski mają te same kolory), wreszcie honoru.

Oczywiście, Japończycy są narodem znacznie bardziej zdyscyplinowanym i pozornie kolektywistycznym (jeden z przedsiębiorców anglosaskich, ponad trzydzieści lat właściciel przedsiębiorstwa w Tokio, napisał książkę pod żartobliwym tytułem "O sukcesie rynkowego komunizmu w Japonii") niż Polacy, na których wpływa z kolei tradycja ponad stuletniego oporu przeciw zaborcom. Tym niemniej, stare hasło prezydenta Wałęsy "Zbudujmy w Polsce drugą Japonię", choć intuicyjne, uważam za słuszne oraz - pod warunkiem dogłębnej analizy różnic i ograniczeń - w zasadzie realizowalne. Krytyka tego hasła oparta była o dość powierzchowną percepcję różnic pomiędzy kulturą polską a japońską: różnice te są oczywiste, ale chodzi właśnie o to, aby zdając sobie z nich sprawę wykorzystać głębsze podobieństwa dla przeniesienia do Polski pozytywnych wzorców.

Japończycy nie są bowiem z natury kolektywistyczni - wręcz przeciwnie, podobnie jak Polacy, bardzo dbają i zabiegają o swe interesy indywidualne. Ich pozorny kolektywizm - postrzegany zwłaszcza przez pryzmat kultury anglosaskiej, w której rola impoderabilów jest bardziej drugorzędna w stosunku do interesu indywidualnego - wynika natomiast właśnie z silnego oddziaływania pojęcia harmonii. Jeśli w przedsiębiorstwie amerykańskim któryś z pracowników jest w złym humorze, to jego sprawa osobista - a także i wina, gdyż powinien on "keep smiling", uśmiechać się w każdych okolicznościach, a jeśli się mu coś nie wiedzie, to lepiej trzymać się z daleka, gdyż zadawać się warto raczej z ludźmi sukcesu. W przedsiębiorstwie japońskim, ta sama sytuacja wywoła całkiem odmienną reakcję: będzie dogłębnie komentowana przez kolegów, którzy po pracy (gdy wypada zostać godzinę: celem kontaktów z innymi i pogłębienia "wa" załogi np. przez wspólne picie piwa czy sake) namówią go delikatnie do zwierzeń i odbędą z nim długą naradę, co zrobić dla poprawy sytuacji. Jeśli bowiem Japończyk pozwala sobie przez zły humor zakłócić "wa" załogi, to jego osobiste "wa" musi być tak silnie zakłócone, że trzeba coś poradzić - inaczej straci na tym całą załogę, zarówno w sensie grupowym jak i indywidualnym.

Różnice te najlepiej ilustruje typowa reakcja różnych narodowości na konwencjonalne pytanie "Jak zdrowie?" czy "Jak ci idzie?". Amerykanin odpowie "świetnie", chociaż byłby w poważnych kłopotach. Polak często odpowie "jak najgorzej", a przy odpowiednim stopniu zażyłości uraczy nas długą listą swych kłopotów. Japończyk odpowie "dziękuję, choć mam pewne kłopoty, ale nie są one tak ważne" - co w stosunku do przyjaciela, kolegi z pracy a zwłaszcza zwierzchnika jest jasnym sygnałem "jeśli masz czas, aby to poważnie przedyskutować, będę wdzięczny za dobre rady".

Japończycy często odczytują takie niuanse intuicyjnie - mają też w swej kulturze pewne instytucje, które stymulują analizę intuicyjną szczególnie ważnych decyzji (to temat osobny). Ogromną rolę w ich społeczeństwie ogrywa także kształcenie w zakresie etyki społecznej, bardzo rozbudowane zarówno w szkole podstawowej jak i średniej i traktowane jako niezależne od religii.

W japońskiej organizacji pracy, pojęcie harmonii wpływa na wiele rozwiązań szczegółowych. Podział kompetencji jest zawsze bardzo silnie podkreślony - i podejmowanie decyzji bez konsultacji z osobami kompetentnymi, zwłaszcza jeśli decyzja ta wpłynie na ich pracę, jest poważnym naruszeniem harmonii. Takie odwlekanie decyzji - spowodowane też czasem tradycją, która podkreśla rolę intuicji w procesach decyzyjnych, a ta wymaga czasu - często wydaje się dziwne dla przedstawicieli innych kultur, przyzwyczajonych do podejmowania decyzji "z marszu". Powiedzenie "rozpatrzę sprawę" w wielu kulturach traktowane jest jako sygnał odmowy; w kulturze japońskiej oznacza konieczność dalszych konsultacji i refleksji.

Podobnie można interpretować wiele innych cech szczególnych japońskiej organizacji pracy, opisanych w literaturze, takich jak stałość składu załogi, silna hierarchia paradoksalnie połączona zarówno z bardzo demokratycznymi stosunkami w pracy jak i z elastycznością funkcji pracownika (jeśli to nie koliduje z podziałem kompetencji, każdy pracownik gotów jest wykonywać dowolną pracę potrzebną przedsiębiorstwu), ścisłą identyfikację pracownika z przedsiębiorstwem i gotowość do szerszego postrzegania jego interesów, wraz z gotowością do okresowych ograniczeń płac w trudnych okresach. Można tu podać szereg przykładów o charakterze często anegdotycznym, ilustrujących te cechy szczególne. Interesujące dla słuchaczy mogą być też szczegóły japońskiego systemu finansowania badań naukowych i

organizacji instytutów naukowych, na które brak miejsca w tym streszczeniu.

Istotne są natomiast wnioski o wzorcach pozytywnych japońskiej organizacji pracy, które można starać się wykorzystać na bieżąco np. w celu poprawy sytuacji jednostek badawczo-rozwojowych w Polsce w trudnych warunkach ograniczonego finansowania, konieczności przystosowania się do sytuacji "świata otwartego", adaptacji do gospodarki rynkowej przy jednoczesnej konieczności pokonywania skutków recesji.

Po okresie zmniejszenia zatrudnienia, niezbędna jest konsolidacja załogi i zwiększenie jej stopnia identyfikacji z firmą. Można tu wykorzystać takie metody, jak niesformalizowane narady po pracy - nie w formie wiecu politycznego, ale wymiany poglądów z wyraźnym celem zwiększenia harmonii danej grupy poprzez dyskusję metod poprawy kondycji firmy; organizację spotkań towarzyskich - z raczej prostym poczęstunkiem, ale z losowym trybem rozmieszczenia uczestników, tak by sprzątaczką mogła siedzieć obok dyrektora; dążenie do stymulacji jakości i wydajności pracy poprzez grupowe dyskusje o czynnikach je warunkujących, z uwzględnieniem nawet najbardziej zaskakujących wniosków "szarego pracownika"; podobne dyskusje metod pozyskiwania zamówień rynkowych; wprowadzenie składnika premii "za pracowitość", przyznawanego w głosowaniu załogi. Warunkiem skuteczności takich metod jest jednak uświadomienie pracownikom, że firma będzie miała lepsze szanse przetrwania i rozwoju, jeśli stworzą oni harmonijną grupę identyfikującą się - we własnym interesie - też z jej ogólnymi interesami. Niezbędna jest więc popularyzacja japońskiego pojęcia harmonii, czyli "wa".

Podobne wnioski o przenoszeniu wzorców pozytywnych z Japonii można też wyciągnąć w stosunku do polityki gospodarczej państwa. Dojrzeła dziś opinia, że - z czysto pragmatycznych, a nie doktrynalnych względów - niezbędny jest w Polsce program typu amerykańskiego "New Deal" z lat trzydziestych. Pamiętać trzeba, że w trudnym okresie po drugiej wojnie światowej, Japonia odzyskała swą pozycję dzięki podobnym programom - i w tym zakresie zatem warto przyjrzeć się doświadczeniom japońskim.

SEMINARIUM

prof. dr inż. Adam Morecki
Zespół Robotyki i Biomechaniki Technicznej
Instytut Techniki Lotniczej i Mechaniki Stosowanej
Politechniki Warszawskiej

ZAGADNIENIA BADAWCZE I ZASTOSOWANIA WSPÓŁCZESNEJ ROBOTYKI

mgr inż. Marek Petz
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów PIAP

ZROBOTYZOWANA LINIA GRAFITOWANIA KINESKOPÓW W ZAKŁADACH THOMSON-POLKOLOR

doc. dr inż. Ryszard Sawwa
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów PIAP

ZROBOTYZOWANA LINIA PRAS ŚREDNICH W FIAT-AUTO POLAND (FSM-2, TYCHY)

Sala Konferencyjna PIAP-DAMM
25 marca 1993, godz. 11⁰⁰

25 Marzec 1993

PROGRAM

I-go spotkania SEKCJI ZASTOSOWAŃ ROBOTYKI POLSPARU
połączonego z CYKLICZNYM SEMINARIUM PIAP

Część I. Sala konferencyjna PIAP-DAMM SPOTKANIE SEKCJI I SEMINARIUM

Przewidywany czas

11⁰⁰—11²⁵

- Powitanie. *Z-ca Dyr. PIAP ds. Badawczo-Rozwojowych* — *dr inż. Jan Jablkowski.*
- Słowo o Polskim Stowarzyszeniu Pomiarów, Automatyki i Robotyki — *Przewodniczący Komitetu Robotyki* — *prof. dr inż. Adam Morecki.*
- Słowo o Sekcji Zastosowań Robotyki — *Przewodniczący sekcji* — *doc. dr inż. Ryszard Sawwa.*

11²⁵—12²⁵

- Współczesne kierunki badań i zastosowań robotyki *Prof. dr inż. Adam Morecki.*

12²⁵—12⁴⁰

Przerwa. Kawa. Herbata.

12.⁴⁰—13.¹⁰

- Automatyzacja/robotyzacja linii produkcyjnych — prace PIAP:
- Zrobotyzowane linie grafitowania kineskopów w zakładach Thomson-Polkolor — *mgr inż. Marek Petz.*
- Zrobotyzowana linia pras średnich w FIAT-Auto-Poland (FSM-2, Tychy) — *doc. dr inż. Ryszard Sawwa.*

13¹⁰—13⁴⁰

- Prezentacja niektórych osiągnięć z dziedziny zastosowań robotyki, zgłoszonych przez uczestników spotkania Sekcji.

13⁴⁰—14¹⁰

- Przerwa i zwiedzenie wybranych laboratoriów PIAP. W tematyce m.in.: badania KEM (kompatybilności elektromagnetycznej), badania w dziedzinie sieci przemysłowych MAP.

CZĘŚĆ II. Sala Konferencyjna PIAP — Budynek 3 I piętro. SPOTKANIE SEKCJI ZASTOSOWAŃ ROBOTYKI

14¹⁰—15³⁰

1. Tezy do dyskusji o programie działania Sekcji.
Kol.Kol. A. Morecki, R. Sawwa, M. Petz.
2. Dyskusja
3. Wnioski i ustalenia

4

Prof. dr inż. Adam Morecki
Zespół Robotyki i Biomechaniki
Technicznej
Instytut Techniki Lotniczej
i Mechaniki Stosowanej Politechniki
Warszawskiej, ul. Nowowiejska 22/24
00-665 Warszawa

W-wa, 9.03.93.

ZAGADNIENIA BADAWCZE
I ZASTOSOWANIA WSPÓŁCZESNEJ
ROBOTYKI

Streszczenie

Podano podstawowe pojęcia, zakres i podział robotyki. Przedstawiono problematykę badawczą robotyki teoretycznej (teorii robotów i manipulatorów) i robotyki przemysłowej.

Robotyka jest dziedziną nauki i techniki, która zajmuje się problemami mechaniki, sterowania, projektowania, pomiarów zastosowań i eksploatacji manipulatorów i robotów.

Przedmiotem zainteresowania robotyki jest zastosowanie robotów w badaniach naukowych, szeroko pojętej technice, budownictwie, transporcie, rolnictwie jak również w medycynie, badaniach podwodnych i w przestrzeni kosmicznej. Teoria i technika manipulatorów i robotów jest interdyscyplinarna dziedziną badań wymagająca współdziałania specjalistów różnych dyscyplin.

W ostatnich latach nastąpił szybki rozwój robotów przemysłowych, które znajdują szczególne zastosowanie w przemyśle maszynowym do prac spawalniczych, malarskich, montażowych oraz obsługi pras i obróbek wykańczających jak szlifowanie i polerowanie. Głównym ich celem jest podwyższenie jakości wykonywanych prac oraz uwolnienie operatora od ciężkiej fizycznej oraz monotonnej pracy, a szczególnie od prac niebezpiecznych dla zdrowia a nawet życia.

Liczba produkowanych obecnie i instalowanych jednostek stale wzrasta. Wzrasta również poziom komplikacji tych maszyn, szczególnie w zakresie inteligencji maszynowej tj. czucia i wizji (rozpoznawania obrazów).

Można wyróżnić następujące działy robotyki:

- robotykę teoretyczną (teorię robotów i manipulatorów),
- robotykę ogólną (metody, aspekty ekonomiczne, socjalne, społeczne, kształcenie, terminologia, rozwój i trendy przyszłościowe),
- robotykę metrologiczną (roboty do celów pomiarowych, inspekcyjnych, diagnostycznych, kontrolnych),

- robotykę maszyn lokomocyjnych (jedno-, dwu-, cztero-, sześćo- i wielonożnych, mieszanych kołowo-nożnych do realizacji funkcji chodu, biegu, skoku, pełzania po lądzie i w wodzie),
- robotykę medyczną i rehabilitacyjną (manipulatory i roboty do celów chirurgii, terapii, ortotyki, protetyki, rehabilitacji, układy człowiek-maszyna (system),
- robotykę przemysłową (zastosowanie robotów i manipulatorów w przemyśle maszynowym, spożywczym, papierniczym, szklarskim, w chemii, energetyce, górnictwie i innych),
- robotykę pozaprzemysłową (zastosowanie robotów do prac podwodnych, w przestrzeni kosmicznej, na innych planetach, do prac naukowych, do celów wojskowych, walki z pożarami, katastrofami, w budownictwie oraz w rolnictwie, transporcie, usługach, administracji).

Należy podkreślić, że robotyka przemysłowa jest ściśle związana z rozwijającymi się obecnie elastycznymi systemami produkcyjnymi (FSM), zintegrowanymi systemami wytwarzania ze sterowaniem komputerowym (CIM) oraz bezludnymi fabrykami (AF).

Prognozy na najbliższe 30-50 lat przewidują, iż w związku z rozwojem techniki mikroprocesorowej (znaczny wzrost stopnia upakowania w mikroprocesorze - rzędu 1 mld elementów - pojawią się generacje bioprocessorów), procesorów mechanicznych (kilkadziesiąt tysięcy układów mechanicznych ulokowanych w niewielkiej kostce o boku 1 cala), nastąpi lawinowy rozwój nowych generacji "inteligentnych" robotów posiadających znacznie większe możliwości pracy w zmiennym otoczeniu niż obecne generacje robotów.

W referacie podano rys historyczny rozwoju robotyki.

Omówiono w kolejności wybrane zagadnienia robotyki przemysłowej. Podano aktualny stan robotyki przemysłowej na przykładzie ostatniego ISIRu w Barcelonie.

Na zakończenie podano aktualny stan robotyki w Polsce.

Wykład będzie ilustrowany przeźrocami i video.

Zrobotyzowana linia pras średnich w FIAT-Auto Poland (FSM-2, Tychy)

Automatyzacja i robotyzacja w dziedzinie procesów produkcyjnych dyskretnych jest obecnie bardzo słabo w kraju rozwinięta w porównaniu ze stopniem automatyzacji procesów ciągłych. W nowoczesnym przemyśle motoryzacyjnym znane i stosowane są szeroko i od dość dawna zrobotyzowane linie zgrzewania. Jeśli chodzi natomiast o robotyzację w tłoczniach, to zastosowanie automatyzacji i robotyzacji w tej technologii nie jest jeszcze tak dobrze opanowane. Z tego względu opanowanie robotyzacji linii pras średnich osiągnięte poprzez zrobotyzowanie linii pras Nr 22 w FIAT-Auto Poland ma znaczenie pionierskie dla rozwoju automatyzacji tłocznictwa w kraju.

Temat został opracowany i zrealizowany przez polską kadre techniczną i naukową w oparciu głównie o urządzenia wyprodukowane w kraju (za wyjątkiem sterownika - zakupionego w firmie Siemens) i z oprogramowaniem robotów i sterownika wykonanym przez tę kadre.

Zrobotyzowana linia pras średnich Nr 22 w FIAT-Auto Poland, Tychy jest pierwszym w kraju opracowaniem i wdrożeniem zrobotyzowanej linii pras średnich i może oraz powinna stanowić podstawę do zrobotyzowania innych linii na średniej tłoczni w FIAT-Auto Poland, Tychy, (w tłoczni potencjalnie tej można zrobotyzować do 7 linii pras zawierających 66 pras), jak też linii pras średnich w innych tłoczniach. W kraju nie ma podobnej zrobotyzowanej linii dla pras średnich. Uzyskane wyniki i doświadczenia powinny w dużym stopniu ułatwić i przyspieszyć robotyzację/automatyzację również linii pras ciężkich. Poprzez robotyzację linii pras osiąga się eliminację zatrudnienia przy ręcznej pracy - ciężkiej, szkodliwej i niebezpiecznej, polepszenie jakości produkcji, racjonalizację czasu pracy ludzi, maszyn i oprzyrządowania technologicznego, oraz poprawę warunków BHP obsługi linii, która realizuje nadzór nad pracą linii i załadowuje obrotowy automatyczny podajnik wykrojek.

W zrobotyzowanej linii pras średnich realizowane jest sterowanie nadrzędne, w którym sterownik koordynuje współpracę pras i robotów, monitorowanie wszystkich urządzeń, a także wprowadzone są elementy zarządzania i operatywnego kierowania produkcją, t.j. wyświetlanie z możliwością drukowania raportów produkcyjnych, informacji o przebiegu produkcji oraz obliczanie współczynnika wykorzystania linii, a także współczynników dyspozycyjności technicznej różnych grup urządzeń. Jest to rozwiązanie kompletne, a jednocześnie stanowi pierwszy i zasadniczy, gotowy do włączenia, element do tworzenia zintegrowanego systemu wytwarzania na tłoczni - t.j. systemu CIM tłoczni. Robotyzacja linii pras średnich zapewniła, poprzez zastosowanie sterownika o dużych możliwościach sprzętowych i oprogramowania, sprawna

diagnostykę pras i robotów, jak też pozwala, poprzez obliczanie współczynników dyspozycyjności, liczbowo i w sposób zobjektywizowany oceniać pracę różnych służb tłoczni i w ten sposób usprawniać organizację produkcji i racjonalizację wykorzystania parku maszynowego (patrz R. Sawwa, St. Dwojak "O ocenie eksploatacyjnej zautomatyzowanych-zrobotyzowanych systemów produkcyjnych").

Zrobotyzowana linia spełnia następujące, podstawowe wymagania techniczne:

- wydajność linii - nie mniejsza niż 8 sztuk wytłoczek na min,
- czas przebrojenia linii w zakresie automatyki - nie więcej niż 1 godz,
- obsługa technologiczna linii - maksymalnie 2 osoby, które wykonują funkcje nadzorcze i uzupełniania magazynu wykrojek w podajniku. Bez robotyzacji pracowało na linii 7 osób na każdej zmianie wykonując pracę ręczną wyjmowania wytłoczek spod prasy i wkładania ich do następnej. Praca ta jest nużąca i szkodliwa dla zdrowia, wpływająca niszcząco na przeguby rąk i kręgosłup;
- elastyczność produkcyjna polegająca na możliwości produkcji różnych wytłoczek z przewidywanej grupy technologicznej oraz elastyczność umożliwiająca podział linii na sekcje produkujące różne detale,
- sterownik nadrzędny linii (dużej mocy) Simatic S5-155U, dostosowany sprzętowo i programowo do dołączenia linii pras do sieci komputerowej wyższego szczebla układu automatyzacji na tłoczni - t.j. do systemu CIM (systemu komputerowo zintegrowanego wytwarzania) tłoczni.

Koszt realizacji robotyzacji linii pras z wykorzystaniem polskich robotów jest wysoce konkurencyjny i kilkakrotnie niższy od cen żądanych przez firmy zachodnie.

Zrobotyzowana linia grafitowania kineskopów w zakładach Thomson-Polkolor

W lipcu 1992 r PIAP rozpoczął realizację w Thomson-Polkolor w Piasecznie trzech zrobotyzowanych linii do pokrywania grafitem stożków kineskopów i lakierem silikonowym warstwy wokół anody. Zakres prac był bardzo obszerny, a przyjęty czas realizacji bardzo krótki (odpowiednio 7, 8 i 9 miesięcy). W skład linii wchodziło wiele urządzeń dostarczanych przez inne zakłady (piece podgrzewające kineskopy, silniki napędu transporterów, pompy grafitu, roboty IRb-1500). Transporter został wykonany w PIAP (według projektu firmy związanej z Polkolorem), również stanowisko lakierowania i stanowisko pomiaru rezystancji zostały wykonane w PIAP.

Praca linii wygląda następująco : kineskopy załadowane ręcznie na linię są podgrzewane w piecu do temperatury 40-50 C, następnie są przenoszone do stanowiska przed robotem, gdzie nanoszona jest przez robot warstwa grafitu. Następnym stanowiskiem jest stanowisko lakierowania, nanoszące pierścień z lakieru wokół anody kineskopu. Potem kineskopy wchodzi do suszarki, a następnie przechodzą do stanowiska pomiaru rezystancji warstwy grafitu. W zależności od wyniku pomiaru na stanowisku zdejmowania kineskopu zapala się zielona lub czerwona lampka, sygnalizująca pomiar "dobry" lub "zły".

Całość linii jest sterowana przez sterownik C200H firmy Omron, ze względu na dość złożoną logikę działania linii. Przez czujniki optyczne jest rozpoznawany typ kineskopu (mały, duży), co warunkuje wybór programu robota. Inne czujniki rozpoznają, czy kineskop na linii był poprzednio grafitowany. Taki kineskop nie może być po raz drugi lakierowany. Sterownik wysyła również, w zależności od typu kineskopu, odpowiedni sygnał do układu lakierowania i do układu pomiaru rezystancji.

Bardzo zmuśnym zadaniem było programowanie robotów ze względu na wymagania Polkoloru. Kineskopy musiały spełniać nie tylko parametry elektryczne (z czym nie było problemów), ale również dość nieprecyzyjne wymagania estetyczne (z czym były duże problemy). Obecnie trwają rozmowy na temat pewnego rozszerzenia funkcji tych linii w ramach oddzielnej umowy.

SEMINARIUM

mgr inż. Rafał Więcko
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów
PIAP

**WYBRANE MIKROKONTROLERY FIRMY MOTOROLA
MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWAŃ
W URZĄDZENIACH KONTROLNO - POMIAROWYCH**

6 kwietnia 1993, godz. 11⁰⁰
Sala Konferencyjna PIAP

WYBRANE MIKROKONTROLERY FIRMY MOTOROLA MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWAŃ W URZĄDZENIACH KONTROLNO POMIAROWYCH

Motorola jest największym producentem 8 bitowych mikrokontrolerów (HC05, HC11). W odróżnieniu od wielu innych firm, zachowana została ciągłość architektury procesorów i składni ich assemblerów. Jest to szczególnie ważne w sytuacji gdy, według danych publikowanych przez największych producentów, co tydzień pojawia się na rynku nowy procesor, różniący się istotnie od pozostałych. Ofertę Motoroli uzupełniają mikrokontrolery 32 bitowe (683xx, oparte o architekturę procesora 68020) i 16 bitowe (HC16, łączące rodzinę mikrokontrolerów 8 bitowych i 32 bitowych).

1. Modularna architektura mikrokontrolerów Motoroli

Mikrokontrolery Motoroli charakteryzuje wewnętrzna architektura modułowa, umożliwiająca wytwarzanie mikrokontrolerów dostosowanych do różnorodnych zadań poprzez zmianę otoczenia jednostki centralnej (wbudowanych peryferiów). Zapewnia to zachowanie środowiska sprzętowego i programowego, dzięki czemu czas opracowania nowych urządzeń w oparciu o dowolny mikrokontroler danej rodziny ulega skróceniu. Oprócz standardowych modułów peryferyjnych takich jak układy wejść/wyjść równoległych, portów szeregowych asynchronicznego i synchronicznego, itp., wbudowane zostały mechanizmy kontroli poprawności działania procesora i wykonywania programu, szczególnie istotne przy realizacji urządzeń przemysłowych.

Konstruktor posiada możliwość wyboru procesora, który najlepiej odpowiada potrzebom projektu, pod względem pojemności pamięci EPROM/ROM, RAM, obecności pamięci EEPROM, rodzaju peryferiów (8 kanałowy, 8/10 bitowy przetwornik adc, asynchroniczny port szeregowy, synchroniczny port szeregowy, układy uzależnień czasowych, sterownik wyświetlacza LCD, itp.), częstotliwości

pracy, rodzaju obudowy itp.

Wobec ujednoczenia architektury jednostek centralnych mikrokontrolerów, ich oprogramowania i modułowości układów peryferyjnych, jest to rzeczywista swoboda wyboru, a nie trudny do rozstrzygnięcia dylemat czy korzystniej jest zastosować dodatkowy układ peryferyjny, pamięć zewnętrzną, czy procesor innego producenta, o odmiennej architekturze, odmiennej liście rozkazów, wyższej cenie lub innych niedomaganiach (np. brak mechanizmów wspomagających niezawodność pracy). Dzięki konsekwentnemu zachowaniu podstawowych elementów architektury mikrokontrolerów zmiana rodziny przysparza daleko mniej trudności niż zastosowanie procesora innego producenta.

Motorola produkuje również szereg urządzeń wspomagających uruchamianie i testowanie mikrokontrolerów. Oprócz emulatorów, oferowane są tanie pakiety uruchomieniowe (w cenie od ok. 100\$), umożliwiające sprawdzenie możliwości danego procesora i przygotowanie pierwszych aplikacji.

2. Mikrokontrolery rodziny HC11

- są to mikrokontrolery ogólnego przeznaczenia, posiadające wbudowane pamięci EPROM, RAM, EEPROM, układy peryferyjne wejść/wyjść równoległych, porty szeregowe SCI (uart), SPI, przewania czasu rzeczywistego, przetwornik adc, wejścia/wyjścia impulsowe, mechanizmy konfigurowania architektury sprzętowej przez użytkownika.

3. Mikrokontrolery rodziny HC05

- są to układy o uproszczonej architekturze i liście rozkazów. Charakteryzuje je szeroki zakres napięć zasilania (3-6V) i mały pobór prądu (ok. 3mA typ.), umożliwiający ich wykorzystanie w przyrządach o zasilaniu bateryjnym.

4. Mikrokontrolery rodziny 683xx

- oparte o architekturę procesorów rodziny 68000 charakteryzują się w pełni modułową budową wewnętrzną. Moc przetwarzania zbliżona jest do możliwości procesora 68020. Posiadają rozbudowane układy kontroli poprawności pracy procesora i wykonywania programu, charakterystyczne dla całej rodziny 68000. Oprócz modułów peryferyjnych typowych dla rodziny HC11 posiadają wysoko specjalizowane układy np. uzależnień czasowych, wspomagających wykonywanie zadań pomiarowych i sterowania.

5. Mikrokontrolery rodziny HC16

- stanowią połączenie pomiędzy rodzinami mikrokontrolerów 8 bitowych (HC11) i 32 bitowych (683xx). Oparte są zmodyfikowaną architekturę i listę rozkazów mikrokontrolerów HC11, wykorzystując układy sprzętowe rodziny 683xx. Dodatkowo wbudowane zostały mechanizmy DSP, rozszerzające dziedzinę zastosowań mikrokontrolerów.

Dr inż. ARTUR WIECZYŃSKI

PIAP TEL: 23-82-33

SEMINARIUM

PILOTOWE WPROWADZENIE
DO RATOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
SATELITARNEJ SIECI
ZBIERANIA DANYCH, KONTROLI
I ZAPOBIEGANIA KATASTROFOM
EKOLOGICZNYM G E N I E.

(GLOBAL ENVIRONMENTAL NETWORK FOR INDUSTRIAL EMERGENCIES)

Sieć obejmuje procesy:

- produkcji,
- składowania,
- transportu.

Sieć bazuje na komunikacji
satelitarnej w standardzie
INMARSAT-C.

20 Kwietnia 1993, godz: 11
Sala Konferencyjna Bud. Nr. 3

WPROWADZENIE

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów prowadzi prace przygotowawcze do pilotowego uruchomienia w Polsce satelitarnej sieci kontroli i zapobiegania przemysłowym katastrofom ekologicznym GENIE (Global Environmental Network for Industrial Emergencies) z użyciem standardu komunikacji INMARSAT-C. Sieć ta umożliwi z jednej strony sprawne, automatyczne zbieranie, przetwarzanie i przekazywanie danych i sterowanie, z drugiej zaś, w przypadku awarii, skuteczną pomoc powołanych do takich działań służb zakładowych, oraz w przypadku konieczności, instytucji krajowych i międzynarodowych.

Centrum sieci (IERC - Industrial Emergency Response Centre) będzie zainstalowane w Instytucie, zaś jej terminale przemysłowe w okresie badań pilotowych w trzech dużych zakładach przemysłowych na południu, w centrum i na północy kraju, oraz trzech jednostkach ruchomych transportujących niebezpieczne substancje chemiczne.

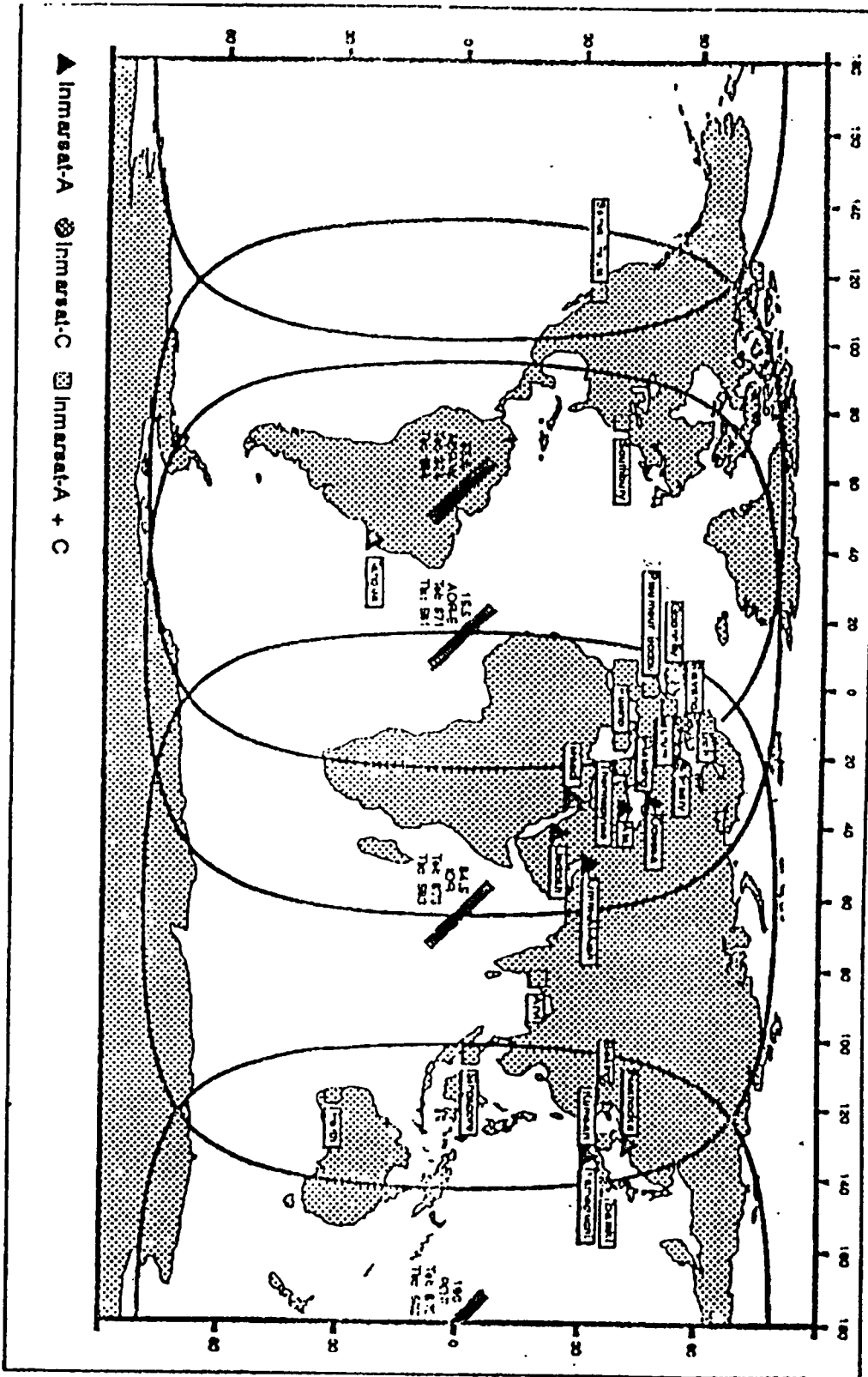
Prace nad siecią GENIE Instytut prowadzi w porozumieniu z Departamentem Polityki Przemysłowej Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz we współpracy międzynarodowej z WICE (World Industry Council for the Environment), INMARSAT - Wielka Brytania i innymi uczestnikami i sponsorami tych badań pilotowych.

Obecnie trwają prace przygotowawcze i kompletacja systemu,

ZAPOBIEGANIA
KATASTROFOM
WIELKA
BRYTANIA
WSPÓŁPRACY
MIĘDZYNARODOWEJ

28

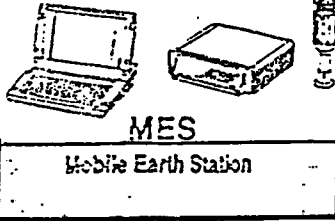
Sateliti i stacije nazemne INMARSAT

PIAP

**INDUSTRIAL RESEARCH INSTITUTE
FOR AUTOMATION AND MEASUREMENTS**

02-222 Warszawa, Al. Jerozolimskie 202
POLAND

MES

Mobile Earth Station

Satellite

INMAR
SAT-C

CES

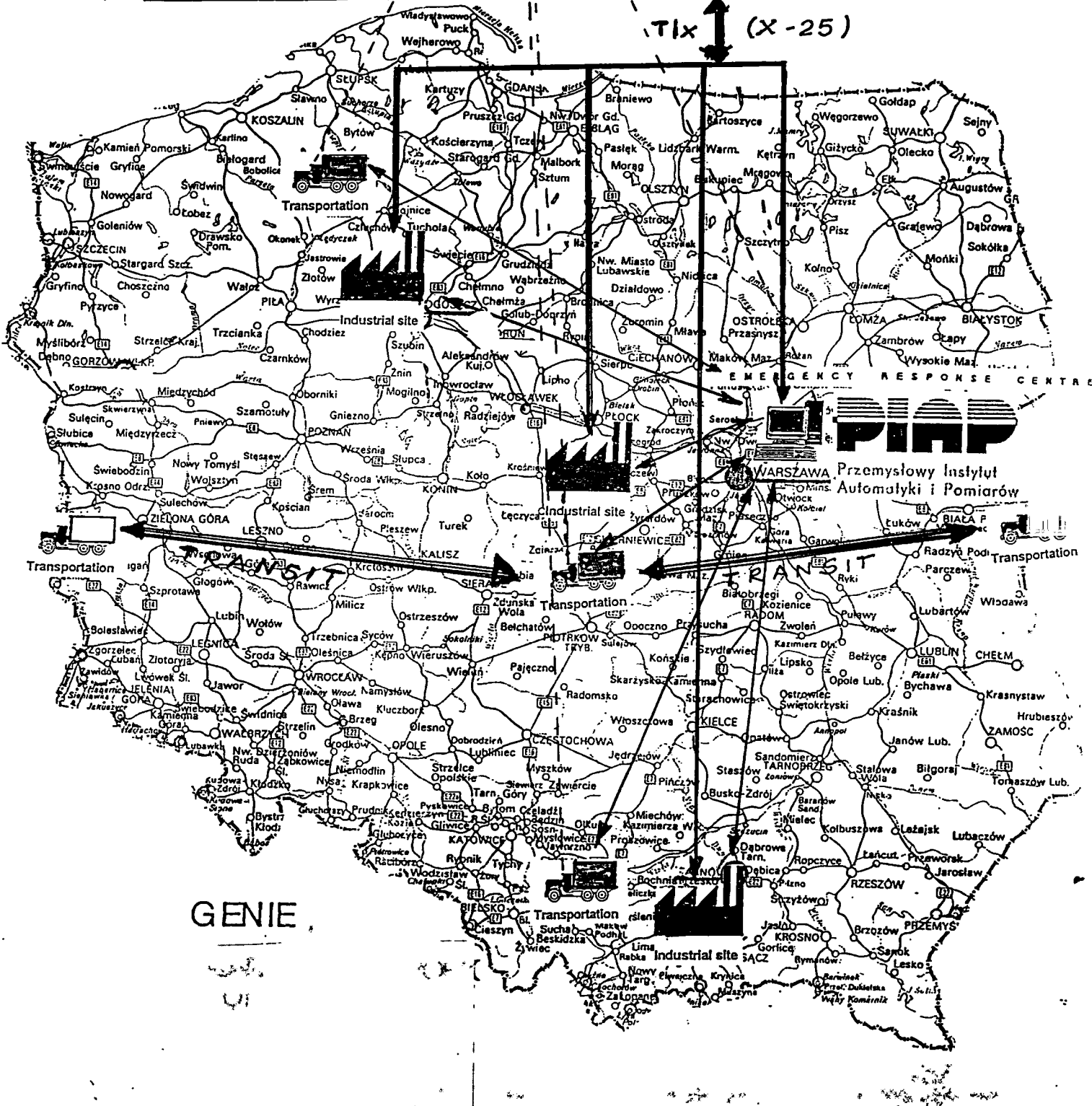
Coast Earth
Station

NCS

Network
Coordination
Station

Tix (X-25)

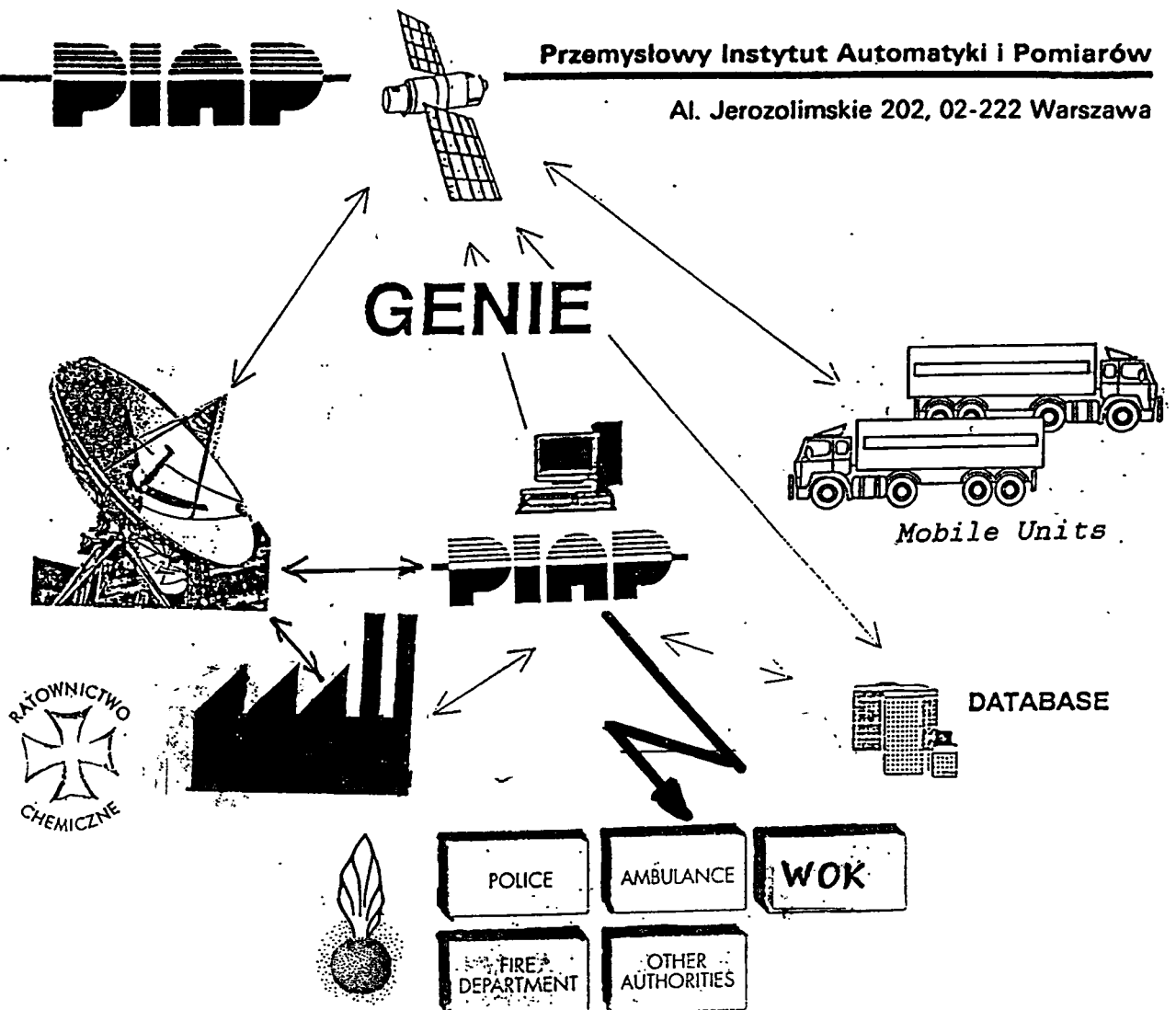

GENIE

02-222 Warszawa
Al. Jerozolimskie 202
POLAND

Telefon: (48) (22) 237-081 w. 271
Directors: (48) (22) 238-369
Telefax: (48) (22) 238-864, 238-176
Telex: 813-726 PL

Bank:
PKS SA "V" oddz. W-wa
account 370026-1876

GLOBAL ENVIRONMENTAL NETWORK FOR INDUSTRIAL EMERGENCIES

* Pilot project: Industry in Poland

Wazniejsze Dane:

1. Licencja..Dec. Ministra Lacz.Nr:4/93
2. Standard laczn. satelit.-INMARSAT-C
3. Termin uruchomienia 1993
4. Okres badan pilotowych.....4 mies.
5. Typ anteny JUE-80M Jap.Radio Co.Ltd.
6. Zakres czestotl:TX 1626.5-1646.5 MHz
RX 1530.0-1545.0 MHz
7. Polaryzacja.....Right-hand circular
8. Routing St brzeg.Raisting-Niemcy.

INDUSTRIAL EMERGENCY RESPONSE CENTRE-PIAP

Telephone: (48)(22)23-81-33 Telefax:(48)(22)23-81-76 Telex: 81-37-26-PL

3A

Immarsat-C

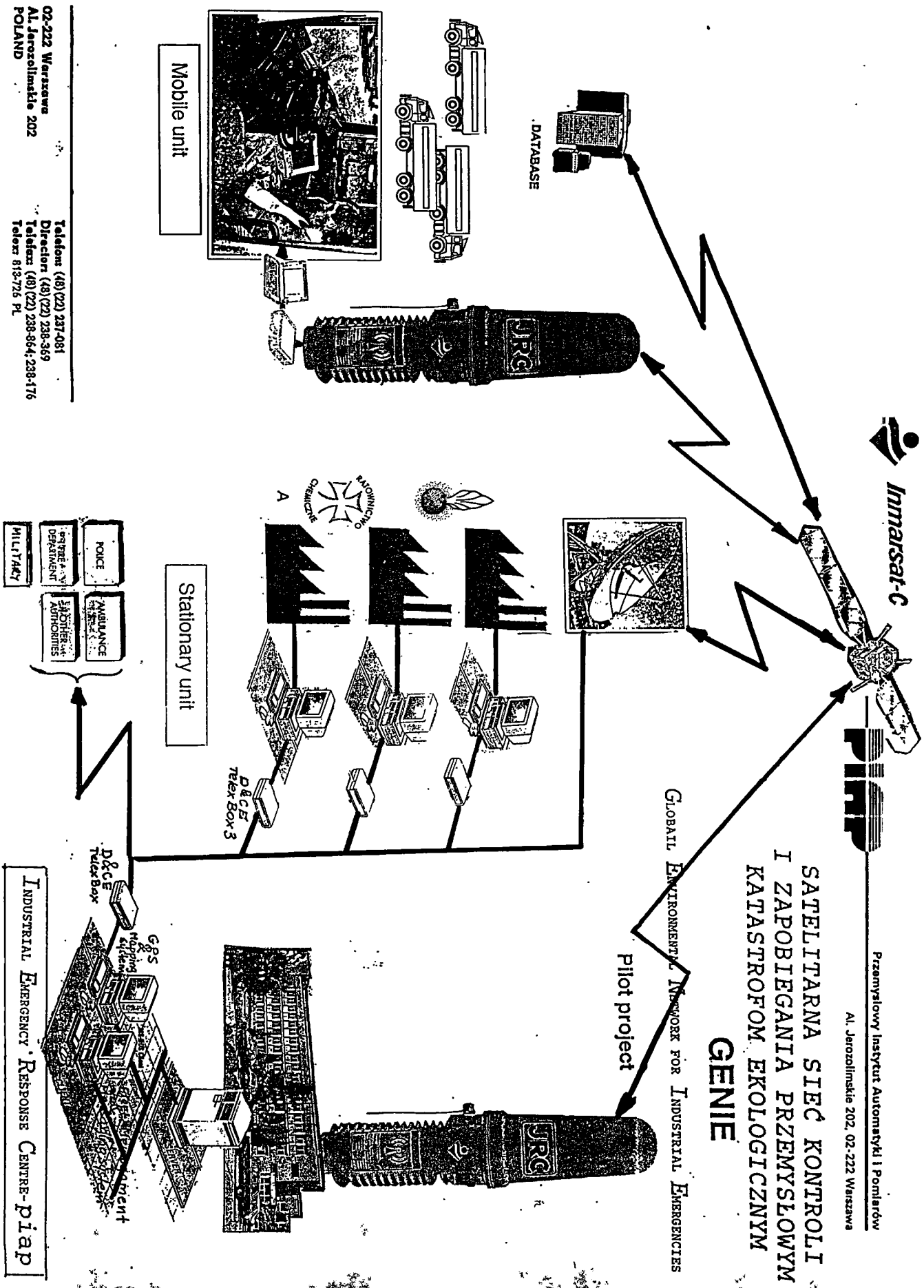
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów

Al. Jerozolimskie 202, 02-222 Warszawa

SAPELLI TARNA SIEĆ KONTROLI I ZAPOBIEGANIA PRZEMYSŁOWYM KATASTROFOM EKOLOGICZNYM GENIE

GLOBAL ENVIRONMENTAL NETWORK FOR INDUSTRIAL EMERGENCIES

Pilot project

02-222 Warszawa
Al. Jerozolimskie 202
POLAND

Telefon: (48) (22) 237-081
Directori: (48) (22) 238-569
Telefax: (48) (22) 238-864; 238-176
Telex: 813-726 PL

SEMINARIUM

prof. dr inż. Tadeusz Missala
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów
PIAP

**JAKOŚĆ PRODUKTÓW I USŁUG NA WOLNYM RYNKU -
jak nie wypaść z obiegu ?**

4 maja 1993, godz. 11⁰⁰
Sala Konferencyjna PIAP

JAKOŚĆ PRODUKTÓW I USŁUG NA WOLNYM RYNKU - jak nie wypaść z obiegu ?

1. JAKOŚĆ:

- pojęcie,
- definicja,
- interpretacja.

2. JAKOŚĆ - element walki konkurencyjnej.

3. SYSTEMY ZAPEWNIENIA JAKOŚCI:

- pojęcie,
- modele,
- elementy,
- dokumentowanie.

4. WYKAZYWANIE KOMPETENCJI w zakresie jakości:

- certyfikaty produktów i usług,
- certyfikaty systemów.

5. LABORATORIA AKREDYTOWANE - ich rola i znaczenie.

6. JAK TO WYGLĄDA na Zachodzie ?

7. Pierwsze reminiscencje w Polsce.

8. Pierwsze reminiscencje w PIAP.

9. WNIOSKI dla Instytutu.

POSTĘPOWANIE PRZYPADKOWE

JEST

**PÓJŚCIEM
NA KOMPROMIS**

I/LUB

**PODEJMOWANIEM
RYZYKA**

ODNOŚNIE

ZGODNOŚCI WYROBU

ZGODNOŚĆ WYROBU

ZALEŻNA OD

**PRZYPADKOWEGO
POSTĘPOWANIA**

OZNACZA

SAMOBÓJSTWO

SEMINARIUM

dr inż. Marian Wrzesień
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów
PIAP

**MODUŁOWY STEROWNIK PRZEMYSŁOWY BAZUJĄCY
NA MAGISTRALI VME Z ZAIMPLEMENTOWANYM
SYSTEMEM RTOS OS-9:
- KOMPUTER PEP MC**

25 maja 1993, godz. 11⁰⁰
Sala Konferencyjna PIAP

1. Sterownik jako część centralna cyfrowego systemu automatyzacji obiektów i procesów technologicznych.

Regulator, lub sterownik cyfrowy, jest urządzeniem, w którym mikrokomputer (lub system mikroprocesorowy) na podstawie programu zapisanego w pamięci steruje procesem technologicznym lub obiektem takim jak instalacja, maszyna itp. Mikrokomputer najpierw odczytuje sygnały wejściowe pochodzące z czujników i przetworników pomiarowych (zbieranie informacji), następnie wykonuje obliczenia zgodnie z programem (przetwarzanie informacji), a potem na podstawie wyników ustawia sygnały wyjściowe urządzeń wykonawczych (sterowanie). Odczyt wejść, obliczenia i ustawianie wyjść są powtarzane z okresem zwanym cyklem regulatora lub sterownika.

Wejścia i wyjścia mogą być analogowe – ciągłe, lub binarne – dwustawne. Wejścia analogowe są generowane przez przetworniki pomiarowe, termometry oporowe, termoelementy, nadajniki potencjometryczne itd. Wejścia binarne pochodzą z przekaźników, czujników stykowych, wyłączników krańcowych, przycisków ręcznych itd. Wyjścia analogowe oddziałują na siłowniki o charakterystyce proporcjonalnej (elektryczne, pneumatyczne, hydrauliczne) lub na elektroenergetyczne sterowniki mocy. Wyjścia binarne za pośrednictwem przekaźników i styczników włączają silniki, zawory, grzejniki, elementy sygnalizacyjne itp.

2. Klasyfikacja

W zależności od funkcji realizowanych przez program oraz rodzaju wejść/wyjść regulatory i sterowniki cyfrowe można podzielić na następujące grupy:

- regulatory PID,
- przetworniki inteligentne z algorytmem PID,
- sterowniki logiczne PLC,
- regulatory i sterowniki wielofunkcyjne – aparatowe,
- modułowe regulatory kasetowe.
- modułowe komputery przemysłowe

Omawiana w referacie grupa to modułowe komputery przemysłowe.

3. Modułowe komputery przemysłowe

Modułowe komputery przemysłowe, to zestawy zawierające własny system operacyjny, moduły funkcjonalne, napędy dysków, oraz oprogramowanie narzędziowe umożliwiające realizację oprogramowania użytkowego. Komputer przemysłowy może pracować niezależnie, w zestawie z podległymi mu elementami pomiarowymi i wykonawczymi, tak w systemie zcentralizowanym, jak i rozproszonym. Automatyzacja kompleksowa wymagająca sterowania obiektami rozproszonymi jest realizowana za pomocą sieci łączącej zarówno układy analogowe jak i sterowane binarnie. Są one odmianą regulatorów kasetowych.

Przykładem takiego komputera jest zestaw firmy PEP Modular Computers, w którego skład wchodzi moduły: zasilacza, jednostki centralnej, moduł komunikacyjny umożliwiający pracę w sieci Ethernet, moduł komunikacyjny RS 485, napędy dysku FD i HD oraz bogaty zestaw modułów analogowych i cyfrowych. Ma on zaimplementowany wieloużytkowy system operacyjny czasu rzeczywistego OS-9 firmy Microware, umożliwiający pracę w sieci w czasie rzeczywistym. Sieć jest zestawiana z podsystemów tego samego producenta umożliwiającymi odbiór sygnałów pochodzących z czujników, jak i przekaz sygnałów sterujących układami wykonawczymi. Czas jednego cyklu we wspomnianym komputerze wynosi 8.1 ms. Oprogramowanie systemowe i narzędziowe firmy Microware zezwala na opracowywanie oprogramowania użytkowego w języku C, Fortranie, Ada i Basicu. Komputer można konfigurować jako dyskowy lub w pełni ROMowalny. Jednostka centralna wykorzystuje procesory Firmy Motoroli serii 68000, łącznie z wprowadzonym ostatnio 68040/50 MHz.

3.1. System operacyjny OS-9

Funkcje systemu operacyjnego to nadzór główny nad zasobami i funkcjami komputera.

Zasoby komputera składają się z:

- pamięci,

- czasu procesora CPU (central procesor unit)
- urządzeń WE/WY takich jak FD, HD, porty szeregowo i równoległe.

W referacie omawia się:

- Podstawowe funkcje systemu operacyjnego
- Możliwe konfiguracje OS-9
- Narzędzia programowania i języki programowania
- Cechy systemu OS-9
- Zastosowania OS-9
- Strukturę OS-9
- Organizację modułów w OS-9

Wskazano również głównych wyrobów wybranych firm z zakresu technologii VME.

40

SEMINARIUM

mgr Sławomir Przybysz
POLNET Tech. Int. Warszawa

**BAZY DANYCH,
SQL,
NAJWAŻNIEJSZE IMPLEMENTACJE**

Sala Konferencyjna PIAP
8 czerwca 1993, godz. 11⁰⁰

- 1) Wstęp.
- 2) Bazy danych - model relacyjny.
  - dlaczego bazy danych
  - baza danych a system informacyjny
  - charakterystyka modelu relacyjnego
  - zasady Codda
  - normalizacja danych w modelu relacyjnym
- 3) Język SQL
  - definiowanie danych
  - manipulowanie danymi
  - wyszukiwanie danych
  - dynamiczne instrukcje SQL
  - obsługa transakcji
  - nadzór nad dostępem do danych
- 4) System zarządzania bazą danych.
- 5) Najważniejsze systemy zarządzania bazą danych : INFORMIX, INGRES, ORACLE, PROGRESS, SYBASE.
  - środowisko sprzętowe
  - systemy operacyjne
  - systemy zarządzania bazą danych
  - języki czwartej generacji (4GL)
  - prekompilatory dla języków klasy 3GL
  - SQL
  - konfigurowanie w sieci
  - interfejsy do innych systemów zarządzania bazą danych
  - narzędzia CASE
  - generatory aplikacji, generatory raportów

SEMINARIUM

mgr inż. Czesław Godzisz
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów
PIAP

**ODPORNOŚĆ ROBOTA PRZEMYSŁOWEGO NA ZAKŁÓCENIA
WYSTĘPUJĄCE W ZASILAJĄCEJ SIECI ENERGETYCZNEJ**

15 czerwca 1993, godz. 11⁰⁰
Sala Konferencyjna PIAP

mgr inż. Czesław Godzisz
PIAP tel.23-76-48

ODPORNOŚĆ ROBOTA PRZEMYSŁOWEGO NA ZAKŁÓCENIA WYSTĘPUJĄCE W ZASILAJĄCEJ SIECI ENERGETYCZNEJ.

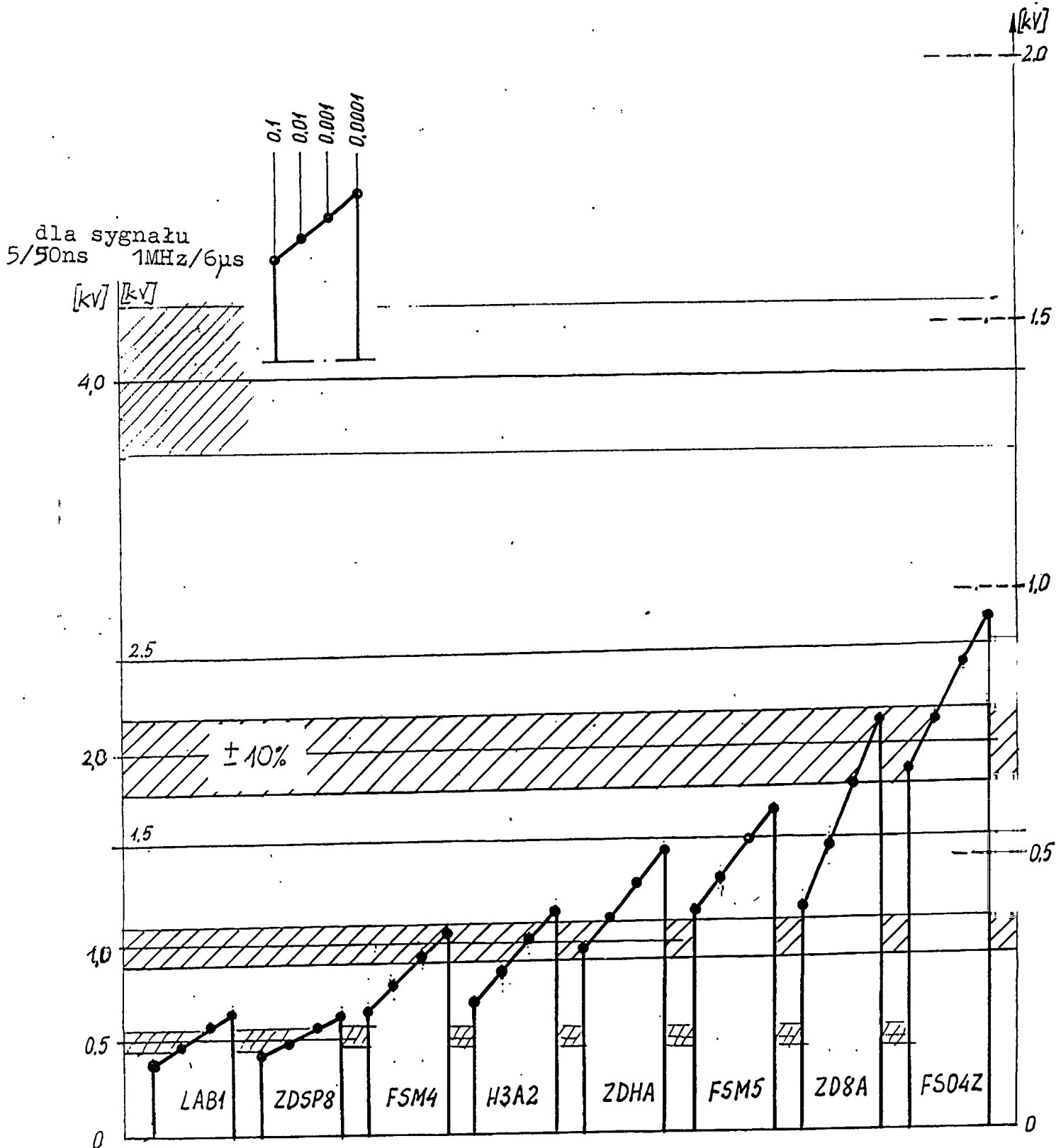
Referat prezentuje procedurę określania wymaganego poziomu odporności obwodu zasilania sieciowego robota dla umownych sygnałów zakłócających zalecanych w dokumentach normalizacyjnych na podstawie wyników pomiarów zakłóceń występujących na przyłączy sieciowym w przewidywanej lokalizacji na obiekcie, przed zainstalowaniem robota. Podano wyniki pomiarów zakłóceń występujących w sieciach przemysłowych, na terenie FSO i FSM oraz PIAP. Pomiary wykonano specjalizowanym rejestratorem zakłóceń sieciowych PLDM 3600A firmy LIEBERT (USA) umożliwiającym rejestrację parametrów zakłóceń impulsowych, dynamicznych zmian wartości napięcia, zmian częstotliwości i czasu rzeczywistego rejestrowanych zdarzeń zakłócających.

Blisko 87% zarejestrowanych zakłóceń, w czasie 200h monitoringu, miało charakter impulsowy, pozostałe dotyczyły krótkotrwałych obniżzeń ale nie przekraczających granicy - 15%. Stwierdzono, że rozkład częstości występowania amplitud impulsów ma charakter wykładniczy dla 80% zbiorów pomiarowych. Zaproponowano wykreślić metodę prognozowania długoterminowego amplitud impulsów i częstości ich występowania w oparciu o wyniki z kilkugodzinnego monitorowania. Sprawdzono stopień odtwarzalności zakłóceń obiektowych przez umowne sygnały zakłócające wprowadzane do obwodu sieciowego typowego robota zalecanymi metodami symulacji. Stwierdzono, że charakter zakłóceń obiektowych jest w dobrym stopniu odtwarzany przez serię impulsów nanosekundowych 5/50 ns, impulsy oscylacyjne tłumione 1 MHz/6 μ s i impulsy dużej energii 1,2/50 (8/20) μ s (wg PN 86/E-06600).

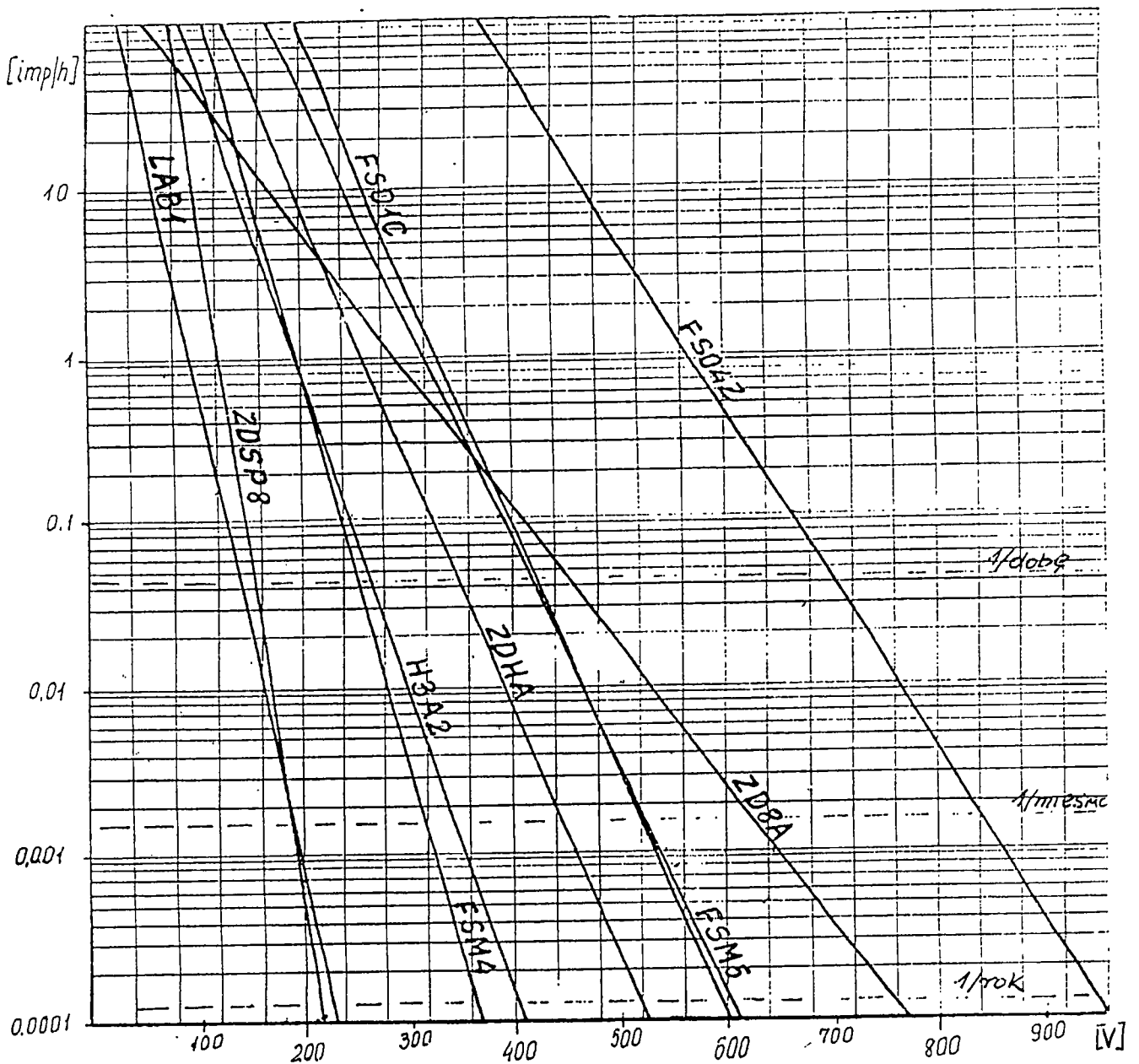
Określono wymagane poziomy odporności obwodu sieciowego robota dla tych umownych impulsów z uwzględnieniem dopuszczalnej przez użytkownika częstości występowania upośledzenia funkcjonalnego robota (błędne działanie) i wyników pomiarów dla konkretnych lokalizacji.

zalecany poziom odporności

dla sygnału
1,2/50 μ s

Poziom odporności urządzenia od strony obwodu zasilania sieciowego na umowne zakłócenia impulsowe dla różnych lokalizacji i założonej częstości wystąpienia błędnego działania urządzenia 1/10h do 1/10000h

przemysł motoryzacyjny : wydział zgrzewania-FSM5,FS01c,FS04Z
 wydział tłoczni-FSM4

zakład produkcji małoseryjnej
 rozdzielnia zasilająca-ZD8A
 wydział obróbki mechanicznej-ZDHA
 spawalnica - ZDSP8

PIAP laboratorium - LAB1
 stacja prób - H3A2

Dystrybuanty rozkładów amplitud impulsów występujących
 w sieciach energetycznych dla różnych lokalizacji
 na podstawie pomiarów PLDM.

L I S T Y   O B E C N O Ś C I

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O S C I

NA SEMINARIUM
w dniu 9 lutego 1993 r
(prelekcja prof. Tadeusza Sołtyka)

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja	Podpis
1.	JAN JABEKOWSKI	DB	
2.	Tadeusz Gałgulec	DAMP	
3.	ANDRZEJ STALOWSKI	OAM	
4.	ZBIGNIEW RUDNIK	ZZR	
5.	Ireneusz MASUBRODZKI	IEL	Man
6.	Grzegorz Scharadek	ZZR	
7.	Andrzej Kowalski	IMP	
8.	Marek Fabrycy	ORC	
9.	Jacek Smigiera	JB JB	
10.	IGNACY BOJANEK	ORC	
11.	Zbigniew Pieturkowski	ZAE	
12.	Jacek Frontczak	DK	
13.	Eugeniusz Gajda	OAP-5	
14.	Bożena Dobrowska	OAP-5	
14.	Ryszard Sawie	MR	
15.	Jerzy Andrzej Stawinski	Instytut Elektryki Zakł. dosw. i	
16.	Barbara Zdanowska	OAM	
17.	Tadeusz Goszczyński	ZAE	
18.	Bogdan Stawinski	WP	
19.	Tadeusz Babinicki	Instytut Elektryki	
20.	SACHACI TOMASZ	-	
21.	Leszek Kotolnicki	ZAE	
22.	Marian Wrzesień	OAP	
23.	Piotr Jabłoński	ZSS	
24.	Jacek Kopytkowski	ZAE	
25.	JACEK DUKA	~~OAP~~ POS	
26.	Andrzej Socha	OAP	
27.	Jawostaw Antek	OBN	
30.	Gregor Janicki	CBKO - Pruszków	
31.	Adam Kowalski	C.B.KO - Pruszków	

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O S C I

NA SEMINARIUM
w dniu 9 lutego 1993 r

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja	Podpis
32.	Jolanta Jankowska-Skarska	FM-PIAP	
33.	Zbigniew Piłat	PIAP POS	
34.	Margonata Jasińska-Smigrwa	PIAP-POS	
35.	Zofia Jarmisław	FM-PIAP	
36.	Leszczyński Zenon	GBN -	
37.	Edmund Kud	OBV	
38.	Piotr Petruszka	ISEP-PW	
39.	Robert Masłanek	ISEP-PW	

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O S C I

NA SEMINARIUM

w dniu 23 lutego 1993 r.

(prelekcja mgr inż. J. Zajdla, Comp Art Ltd.)

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja	Podpis
1.	Stanisław Kaczanowski	PIAP	
2.	Jan Jablkowski	PIAP - DB	
3.	Grzegorz LASIECKI	IBSB-PAN	
4.	Grzegorz JANICKI	20-83-34 (124) CBKO	
5.	Ryszard Sawwa	PIAP	
6.	Włodzisław Staniak	PIAP	
7.	Józef Potrowski	OPKO	
8.	Adam Kowalski	CBKO	
9.	Tadeusz Missala	PIAP	
10.	Artur Wieczynski	- - -	
11.	Michał Janaszek	JEL-NNO-12-35-53	
12.	Czesław Górkisz	ORN PIAP	
13.	Zbigniew Pietrusiński	PIAP-ZAE	
14.	Andrzej Cichy	PIAP-ZAE	
15.	Andrzej Sobczyk	FMIK ERA	
16.	DARIUSZ OKRASA	ORC-PIAP	
17.	Marian Wroński	PIAP	
18.	Galicki Ewangel	OAP-PIAP	
19.	Jacek Usowski	PIAP-ZAE	
20.	Tadeusz Gosławski	PIAP-ZAE	
21.	Jan Pielkos	Inst. Chem. i Tech. Jędrzej 11.07.87.	
22.	Jakub Bartalski	Inst. Chem. i Tech. Jędrzej 11.02.1 w 10.85	
23.	Bogdan Kietzman	F.O. "MECHANICY"	
24.	Kazimierz Majdan	PIAP-OBN	
25.	Cezary Dobrodziejowski	PIAP-NC	
26.	Roman Trechciński	YDY (tel. 7988-33)	
27.	Stefan Kosztowski	PIAP	
28.	Martgorzata Jasińska - - Świątka	PIAP	
29.	Zbigniew Piłat	PIAP	
30.	Henryk Markowski	OBK "Kopied"	

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O Ś C I

NA SEMINARIUM
w dniu 9 marca 1993 r
(prelekcja prof. A. Wierzbickiego)

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja	Podpis
1.	Zbigniew Pilet	PIAP POS	
2.	Margonata Jaiowajewa-Simpieva	PIAP POS	
3.	Marek Wojek	PIAP-ZAE	
4.	Roman Trechciński	SPY-SUTENK	
5.	Wojciech Włodarczyk	PIAP-NC	
6.	Wiesław Seruga	Inst. Elektrotechn.	
7.	Jolanta Gula-Skwarek	PIAP-FM	
8.	Krzysztof Stojanowski	PIAP-DN	
9.	Aleksander Kowalski	CBKO-Pneumat.	
10.	Grzegorz Janicki	- - -	
11.	Marian Wresien	PIAP	
12.	Artur Wiercinski	- - -	
13.	Jacek Franczak	PIAP-DH	
14.	Jan Jablonski	PIAP-DB	
15.	Stanisław Kaczanowski	PIAP-DN	
16.	Tadeusz Misala	PIAP-AQ	
17.	Grzegorz Karłowicz	PIAP-ZAE	
18.	Barbara Zdanowicz	PIAP-OAM	
19.	Zbigniew Prokumowski	PIAP-ZAE	
20.	Łukasz Janusz	PIAP-FM	
21.	Wojciech Klimaszewski	PIAP-OBN	
22.	Krzysztof Majdan	PIAP-OBN	
23.	Stanisław Lasiecki	IBSB-PAN	
24.	Piotr Jablonski	PIAP-ZSS	
25.	Janusz Józczak	PIAP-OAM	
26.	Ryszard Sawina	PIAP-NR	
27.	Wojciech Winiarski	PIAP-DPQ	
28.	Tadeusz Gąłczyński	PIAP-OAM	
29.	Adela Kaczanowska	PIAP-BON	
30.	Ryszard Kunikowski	PIAP-ORL	
31.	Aleksander Cybulski	PIAP-ORC	
32.	Hubert Leskiewicz	PIAP-OAM	

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O Ś C I

NA SEMINARIUM
w dniu 9 marca 1993 r
(prelekcja prof. A. Wierzbickiego)

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja	Podpis
33.	Zasuchw Andrey	PIAP - ORC	Manusia A.
34.	Konyslowin Jacek	PIAP ZAG	slr
35.	Kobosko Andriy	PIAP OAM	Al
36.	Marek Pelz	PIAP ZZR	slr
37.	Maria Odelewa sekret. D.V. tel. 23. 77.20.	ERA. F.M.K.ERA	W. Janson

L I S T A O B E C N O Ś C I

NA SEMINARIUM I SPOTKANIU SEKCJI ZASTOSOWAŃ ROBOTYKI POLSPAR'U
w dniu 25 marca 1993 r

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja	Podpis
1	Marek GAWRYSIAK	Pol. Białostocka	
2	Hanna Kowalowska	Pol. Słaska	
3	Tadeusz Sleszyński	Pol. Słaska	
4	Józef Jesniak	FSD	
5	Siergiej Lychal	D. S. Y. Univ. Xil. Glin	
6	Andrzej Szeluga	ZM Unicus	
7	Piotr Futro	Politechnika Poznańska	
8	Konrad EFFLER	Emest	
9	Andrzej Kowalski	IMP	
10	Krzysztof Mianowski	JTLIMS PW	
11	Piotr Tuzio	GAZETA PRZEMYSŁOWA	
12	Paweł Krupa	Gazeta Przemysłowa	
13	Beata Jaworska	FSD	
14	Czesław LICHTODZIĘŻYŃSKI	PIAP-INC	
15	Konrad Gierkowski	Transpol Polska	
16	Janusz Leszczyński	P. Białostocka	
17	Zbigniew Piłot	PIAP POS	
18	Maciej Bzefarowyh	PW	
19	Wojciech Bielecki	PIAP ZZR	
20	Zbigniew Wawerek	PIAP ZSS	
21	Janusz Baran	Pol. Częstochowska	
22	Kerol Miller	MEIL, P.W.	
23	Andrzej Sobczyk	ERD	
24	Janusz Pustosiński	Inst. Serp. P.B	
25	Tadeusz Gajda	ORSA	
26	ANDRZEJ MASTOJSKI	PIAP-INC	

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O Ś C I

NA SEMINARIUM I SPOTKANIU SEKCJI ZASTOSOWAN ROBOTYKI POLSPAR'U
w dniu 25 marca 1993 r

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja	Podpis
27	Tadeusz Baliński	J. EL.	[Signature]
28	Andrzej Ratojczak	JEL	[Signature]
29	Ryszard Ujnowski	KDS	[Signature]
30	Marian Gwóźdź	PIAP	[Signature]
31	Krzysztof Rucławski	CBKO	[Signature]
32	Stanisław Kariecho	JBJB-PAN	[Signature]
33	Tadeusz Sarnowski	ZPJA	[Signature]
34	Wejciech Klimasane	PIAP	[Signature]
35	Marek Adam	PW Inst. Aut.	[Signature]
36	Elżbieta Kosińska	PIAP	[Signature]
37	Tadeusz Miśtal	PIAP	[Signature]
38	Małgorzata Korbecka	PIAP-FM	[Signature]
39	Małgorzata Janińska	PIAP-POS	[Signature]
40	Henryk Babiarz	Politechn. Wrocław	[Signature]
41	Przemysław	UMRE	[Signature]
42	Krzysztof Mowczak	UMRE PW	[Signature]
43	Krzysztof Francuski	Katedra Merytoryczna Współpraca Akademicko-Techniczna Wojewódzkiej Akademii Technicznej	[Signature]
44	Włodzisław Józef	OBR-USN	[Signature]
45	Bożena Lech	PW LAB	[Signature]
46	Jan Baran	Pol. Przem.	[Signature]
47	Eugeniusz Kosiński	PIAP	[Signature]
48	Marek Ludwiński	ITMIA Pol. Wr.	[Signature]
49	Tomasz Koch		[Signature]

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O Ś C I

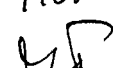

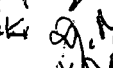

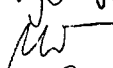

NA SEMINARIUM I SPOTKANIU SEKCJI ZASTOSOWAŃ ROBOTYKI POLSPAR'U
w dniu 25 marca 1993 r

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja	Podpis
48	Audrej Syrczyńska	PIAP	<i>[Signature]</i>
49	Audrej Jachowicz	Politechnika Szczecińska	<i>[Signature]</i>
50	Czesław Gęś	PIAP	<i>[Signature]</i>
51	Stanisław Karasowski	PIAP	<i>[Signature]</i>
52	Maciej Oleksiński	PIAP	<i>[Signature]</i>
53	Jan Jabłoński	PIAP	<i>[Signature]</i>
54	Prof. Jolanta	PIAP	<i>[Signature]</i>
55	Mirostaw Skibniewski	IMBIGS / Purdue	<i>[Signature]</i>
56	Janusz Jolczak	PIAP	<i>[Signature]</i>
57	Henryk Polz	PIAP	<i>[Signature]</i>
58	Artur Wacziarg	PIAP	<i>[Signature]</i>
59	Jolanta Górecka-Skarska	PIAP-FM	<i>[Signature]</i>

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O S C I

NA SEMINARIUM - referat mgr inż. Rafała Więcko
w dniu 6 kwietnia 1993 r

l.p.	Imię i nazwisko (tytuł)	Instytucja (stanow.)	Podpis
1	JAN JABŁKOWSKI dr	PIAP - DB	
2.	ARTUR WIECZYŃSKI dr	—	
3	Wiesław Staniulek dr	PIAP	
4	Andrzej Sympozjusz	PIAP	
5.	Gregorz Kozimierz	PIAP - ZAE	
6.	Zbigniew Pietrusiński	PIAP - ZAE	
7	Marcin Fabrycy	PIAP - ORE	
8	Tadeusz Goszczyński	PIAP ZAE	
9.	Jacek Kowalczyk	ZAE	
10	Jacek Korytkowski	ZAE PIAP	
11	Bogdan Gilewicz	Inst. Elektrotechniki	
12	Danuta Majarska	Instytut Elektrotechniki i Mater.	
13.	Ryszard Sternak	OBR. "Tekoma"	
14	Michał Janaszek	Instytut Elektrotechniki	
15.	Jolanta Jędrzej - Interdella	PIAP - FM	
16	Zasada Andrzej	PIAP - ORC	
17.	Gurkowski Kazimierz	Thomson Polubow	
18.	Matylda Januszewska-Simpson	PIAP - POS	
19	Marek Pachuta	PIAP - ZSS	
20.	Zbigniew Pilat	PIAP - POS	

L I S T A O B E C N O S C I

NA SEMINARIUM - referat dr inż. Artura Wieczyńskiego
w dniu 20 kwietnia 1993 r

Lp.	Imię i nazwisko (tytuł)	Instytucja (stanow.)	Podpis
1	Artur Wieczyński	PIAP	AW
2.	Zbigniew Piłat, mgr inż.	PIAP - POS	
3.	Matylda Jachowicz - - Smigiera, mgr inż.	PIAP - POS	
4.	^{mgr inż.} Krzysztof Tomaszewski	PIAP - FM	
5.	Jolanta Górska-Skowrońska, mgr inż.	PIAP - FM	
6.	JACEK DUNAJSKI	PIAP - POS	
7.	Czesław Lisowski	PIAP - NC	
8.	Piotr Jabłoński	PIAP - ZSS	
9.	Stanisław Karanowski	PIAP	
10	Grzegorz Janicki	CBG	
11.	Zofia Janicka	PIAP - FM	
12	Wojciech Klimas	PIAP - OBN	
13	Stanisław Ławicki	PIAP - PAN	
14.	Ryszard Sawie	PIAP	
15	Jacek Korytkowski	PIAP ZAF	
16	Krzysztof Rostko	PIAP - ZAF	
17.	Grzegorz Kozłowski	PIAP - ZAF	
18	Tadeusz Gąsior	PIAP - OAM	
19	Jan Jabłoński, dr.	PIAP - DB	

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O S C I

NA SEMINARIUM - prof. dr inż. Tadeusz Missala z PIAP
w dniu 4 maja 1993r.

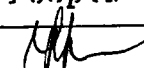

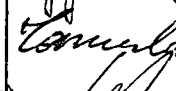

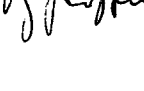
Lp.	Imię i nazwisko (tytuł)	Instytucja (stanow.)	Podpis
1.	Stanisław Kaczmarski	PIAP DN	
2.	Leszek Guzy	PIAP OIBN	
3.	Tadeusz Gałczyński	PIAP-ORM	
4.	Artur Wierzyński	PIAP -	
5.	Piotr Jakubowski	PIAP - do cel.	
6.	Konrad Grybowski	TEKOMA	
7.	J. Jędrzejak	PIAP-OBW	
8.	G. Godziński	PIAP OBW	
9.	Adela Kozłowska	PIAP-BON	
10.	Tadeusz Jagóła	PIAP-OBW	
11.	Edmund Kuci	PIAP-OBW	
12.	Leszczyński Zen.	OBW	
13.	Margonata Korbecki	PIAP-FM	
14.	Jolanta Górnica - Akaradek	PIAP-FM	
15.	Krzysztof Tomaszewski	PIAP-FM	
16.	Gregorz Kozłowski	PIAP-ZAE	
17.	Wojciech Klimasara	PIAP-OBW	
18.	Zofia Janiszka	PIAP-FM	
19.	Kazimierz Majolau	PIAP-OBW	
20.	Ryszard Sawwa	PIAP-NR	
21.		OAR	
22.		NC	
23.	Czesław Michalski	NC	
24.	Mateusz Januszko-Simpson	PIAP-POS	
25.	Zbigniew Piłat	PIAP-POS	

PRZEMYSŁOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIARÓW PIAP

L I S T A O B E C N O S C I

NA SEMINARIUM - dr inż. Marian Wrzesień PIAP

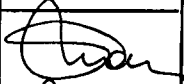

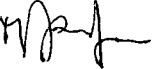

w dniu 25 maja 1993, godz. 11⁰⁰

Lp.	Imię i nazwisko (tytuł)	Instytucja (stanow.)	Podpis
1.	JAN JABEKOWSKI	DB-PIAP	
2.	Artur Wierczyński	PIAP	
3.	Stanisław Jasiński	IBJB-PAN	
4.	Michał Janaszek	JEL-NMO	
5.	Stefan Jeliński	OBK "KOPROTECH"	
6.	J. Górnica - Skieradka	PIAP - FM	
7.	Zdzisław Masłowski	PIAP - ORC	
8.	Grzegorz Janicki	CBG0 - Pn. s. k. w. 20	
9.	Margareta Jankowska - - Świątkowa	PIAP - POS	

LISTA OBECNOŚCI

SEMINARIUM

mgr Sławomir Przybysz z POLNET Tech. Int. Warszawa
8 czerwca 1993 r.

L.p.	Imię i nazwisko (tytuł)	Instytucja (stanowisko)	Podpis
1.	Stanisław Karzanowski	PIAP DN	
2.	Arthur Więcyński	PIAP Asambit	
3.	Marcel Petz	PIAP-POS	
4.	Ryszard Sawera	PIAP-NR	
5.	Cezary Dichodrzyszewski	PIAP-NC	
6.	Margaryta Jasnyńska - Sinfere	PIAP-POS	
7.	Zbigniew Pilet	PIAP-POS	

LISTA OBECNOŚCI

SEMINARIUM

mgr inż. Czesław Godzisz z PIAP
15 czerwca 1993 r.

L.p.	Imię i nazwisko (tytuł)	Instytucja (stanowisko)	Podpis
1.	Tadeusz Jagiura	PIAP - OBN	
2	Jan Jabłkowski	PIAP - DB	
3	Rafał Tutej	PIAP - OAM	
4	Cezary Dichodziejewski	PIAP - NC	
5	Audryj Syrczyński	PIAP ZSS	
6	Jacek Korytkowski	PIAP ZAE	
7.	Zbigniew Pietrusiński	PIAP ZAE	
8	Kazimierz Majdan	PIAP - OBN	
9	Tadeusz Goszczynski	PIAP - ZAE	
10	Piotr Jabłoński	PIAP - ZSS	
11.	Ryszard Sawwa	PIAP - NR	
12	Margoneta Jasińska - - Smigiera	PIAP - POS	
13	Tadeusz Missala	PIAP - NA	
14.	Zbigniew Pilet	PIAP - POS	
15	Gregorz Janicki	elbno	

L I S T Y   Z A P R O S Z O N Y C H   G O Ś C I

Lista zaproszonych na seminarium w dn. 93.06.15

1. Politechnika Warszawska - Wydział Elektryczny
Instytut Sterowania i Elektroniki Przemysłowej
doc. dr hab. inż. Piotr Pełczewski
ul. Koszykowa 75
00-662 Warszawa
2. Politechnika Warszawska
Dziekan Wydziału Elektrycznego
prof. dr hab. inż. St. Bolkowski
Pl. Politechniki 1
00-661 Warszawa
3. Politechnika Warszawska - Wydział Elektroniki
Instytut Automatyki
prof. dr hab. inż. Krzysztof Malinowski
ul. Nowowiejska 15/19
00-665 Warszawa
4. Politechnika Warszawska - Wydział Elektroniki
Instytut Automatyki
prof. dr hab. inż. Anatol Gosiewski
ul. Nowowiejska 15/19
00-665 Warszawa
5. Politechnika Warszawska
Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa
prof. zw. dr hab. inż. Adam Morecki
ul. Nowowiejska 24
00-665 Warszawa
6. Politechnika Warszawska
Instytut Automatyki Przemysłowej
prof. dr hab. inż. Wiesław Niewczas
ul. Narbutta 87
02-524 Warszawa
7. Politechnika Warszawska
Instytut Technologii Mechanicznej
doc. dr inż. Tadeusz Strzelecki
ul. Narbutta 86
02-524 Warszawa
8. Politechnika Warszawska
Instytut Technologii Bezwiórowej
dr Tadeusz Gólatowski
ul. Narbutta 85
02-524 Warszawa
9. Komitet Badań Naukowych
Departament Badań (S-5)
dr inż. Andrzej Bargiel
ul. Wspólna 1/3
00-950 Warszawa

10. Instytut Mechaniki Precyzyjnej
Dyrektor prof. Jerzy Buć
ul. Duchnicka 3
00-967 Warszawa
11. Ministerstwo Przemysłu i Handlu
Departament Polityki Przemysłowej
mgr inż. Henryk Kamiński
ul. Wspólna 4
00-926 Warszawa
12. Instytut Elektrotechniki
Dyrektor Naczelny
dr inż. J. Paradowski
ul. Pożaryskiego 28
04-703 Warszawa Międzylesie
13. Instytut Elektrotechniki
Zakład Napędów Obrabiarkowych
mgr inż. Wojciech Słowiński
ul. Pożaryskiego 28
04-703 Warszawa Międzylesie
14. Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN
prof. H. Frackiewicz
ul. Świętokrzyska 11/21
00-049 Warszawa
15. Instytut Biocybernetyki
i Inżynierii Biomedycznej PAN
ul. Twarda 55
00-818 Warszawa
16. Instytut Badań Systemowych PAN
prof. Roman Kulikowski
ul. Newelska 6
01-447 Warszawa
17. Ośrodek Badawczo-Konstrukcyjny
"KOPROTECH"
ul. Suwak 4
02-676 Warszawa
18. Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek
mgr inż. Grzegorz Janicki
ul. Staszica 1
05-800 Pruszków
19. Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Podstaw
Technologii i Konstrukcji Maszyn "TEKOMA"
mgr inż. Jan Łukaszewicz
ul. Lucerny 108
04-687 Warszawa
20. Fabryka Obrabiarek "MECHANICY"
ul. Sienkiewicza 19
05-800 Pruszków

21. Huta Szkła "Wołomin"
ul. Wileńska 49/51
05-200 Wołomin
22. Prezes sp. z o. o. "MERA"
mgr inż. Janusz Rudnik
w/m
23. Instytut Technologii Elektronowej
Zakład Projektowania Systemowego
mgr inż. Zbigniew Poznański
Al. Lotników 32/46
02-668 Warszawa
24. Fabryka Mierników i Komputerów "Era"
ul. Łopuszańska 117/123
02-232 Warszawa
25. Thomson-Polkolor
dział PE-2M
inż. Kazimierz Gurtowski
ul. Okulickiego 7/9
05-500 Piaseczno

1. Fabryka Samochodów Osobowych
Biuro Inf. Techn. i Współpracy z Zagranicą
mgr inż. W. Motyl
ul. Stalingradzka 50
03-215 Warszawa

2. Zakłady Koparek i Hydrauliki
"BUMAR-Waryński"
ul. Kolejowa 57
01-210 Warszawa

3. Zakłady Mechaniczne "PZL-WOLA"
Fort-Wola
00-961 Warszawa

4. Warszawskie Zakłady Radiowe "RAWAR"
ul. Poligonowa 30
04-051 Warszawa

5. Piastowskie Zakłady Przemysłu Gumowego
"STOMIL"
ul. Warszawska 10
05-870 Piastów

6. Warszawskie Zakłady Telewizyjne "Elemis"
ul. Matuszewska 14
03-876 Warszawa

7. "Ursus" Zakłady Mechaniczne
Centrum Organizacji i Informatyki
ul. Traktorzystów 10
02-495 Warszawa

8. Thomson-Polkolor
dział PE-2M
inż. Kazimierz Gurtowski
ul. Okulickiego 7/9
05-500 Piaseczno

9. Instytut Mechanizacji Budownictwa
i Górnictwa Skalnego
Prof. dr inż. Mirosław Skibniewski
ul. Racjonalizacji 6/8
02-673 Warszawa

10. Fabryka Obrabiarek "MECHANICY"
ul. Sienkiewicza 19
05-800 Pruszków

11. Fabryka Pras Automatycznych "PLASOMAT"
w Warszawie
ul. Techników 40
02-468 Warszawa

12. "Hydomat" P.P.
ul. Łopuszańska 49/53
02-232 Warszawa
13. p. Konrad Effner
ul. Modzelewskiego 6 m. 6
02-679 Warszawa
14. Fabryka Mierników i Komputerów "Era"
ul. Łopuszańska 117/123
02-232 Warszawa
15. Instytut Problemów Jądrowych
doc. dr inż. Roman Trzechciński
05-400 Otwock-Swierk
16. Instytut Elektrotechniki
Zakład Elektrycznych Napędów Obrabiarkowych
mgr inż. Michał Janaszek
ul. Pożaryskiego 28
04-703 Warszawa Międzylesie
17. Instytut Biocybernetyki
i Inżynierii Biomedycznej PAN
dr inż. Stanisław Lasiecki
ul. Twarda 55
00-818 Warszawa
18. Instytut Chemii i Techniki Jądrowej
Zakład 3, Dział Techniczno-Wdrożeniowy
inż. Jan Pieńkos, inż. Jakub Bartak
ul. Dorodna 16.
01-195 Warszawa

Lista dodatkowa zaproszonych na seminarium w dn. 93.03.25
(robotyka)

1. Fabryka Samochodów Osobowych
Biuro Inf. Techn. i Współpracy z Zagranicą
mgr inż. W. Motyl
ul. Stalingradzka 50
03-215 Warszawa
2. Zakłady Koparek i Hydrauliki
"BUMAR-Waryński"
ul. Kolejowa 57
01-210 Warszawa
3. Zakłady Mechaniczne "PZL-WOLA"
Fort-Wola
00-961 Warszawa
4. Warszawskie Zakłady Radiowe "RAWAR"
ul. Poligonowa 30
04-051 Warszawa
5. Piastowskie Zakłady Przemysłu Gumowego
"STOMIL"
ul. Warszawska 10
05-870 Piastów
6. Warszawskie Zakłady Telewizyjne "Elemis"
ul. Matuszewska 14
03-876 Warszawa
7. "Ursus" Zakłady Mechaniczne
Centrum Organizacji i Informatyki
ul. Traktorzystów 10
02-495 Warszawa
8. Huta Szkła "Wołomin"
ul. Wileńska 49/51
05-200 Wołomin
9. Przedsiębiorstwo Produkcyjne Pomp
Chemoodpornych "METALCHEM"
ul. Studzienna 7A
00-961 Warszawa
10. Fabryka Obrabiarek "MECHANICY"
ul. Sienkiewicza 19
05-800 Pruszków
11. Fabryka Pras Automatacznych "PLASOMAT"
w Warszawie
ul. Techników 40
02-468 Warszawa

12. "Hydomat" P.P.
ul. Łopuszańska 49/53
02-232 Warszawa

13. COBR "POLAM"
ul. Karolkowa 32/44
01-207 Warszawa

14. Fabryka Mierników i Komputerów "Era"
ul. Łopuszańska 117/123
02-232 Warszawa

15. "POLMOS" Warszawskie Zakłady Przemysłu
Spirytusowego i Drożdżowego
ul. Ząbkowska 27/31
03-736 Warszawa

16. Instytut Problemów Jądrowych
doc. dr inż. Roman Trehciński
05-400 Otwock-Swierk

17. Instytut Elektrotechniki
Zakład Elektrycznych Napędów Obrabiarkowych
mgr inż. Michał Janaszek
ul. Pożaryskiego 28
04-703 Warszawa Międzylesie

18. Instytut Biocybernetyki
i Inżynierii Biomedycznej PAN
dr inż. Stanisław Lasiecki
ul. Twarda 55
00-818 Warszawa

19. Instytut Chemii i Techniki Jądrowej
Zakład 3, Dział Techniczno-Wdrożeniowy
inż. Jan Pieńkos
ul. Dorodna 16
01-195 Warszawa

20. Instytut Chemii i Techniki Jądrowej
Zakład 3, Dział Techniczno-Wdrożeniowy
inż. Jakub Bartak
ul. Dorodna 16
01-195 Warszawa

21. Krajowa Izba Gospodarcza
Prezes
ul. Trębacka 4
00-074 Warszawa

22. Izba Rzemieślnicza
i Małej Przedsiębiorczości
Prezes
ul. Smocza 27
01-048 Warszawa